

Jaarverslag 2011

Minaraad
19 april 2012

2011|79

Jaarverslag 2011

2011/79

©
SVEN
HERREMANS

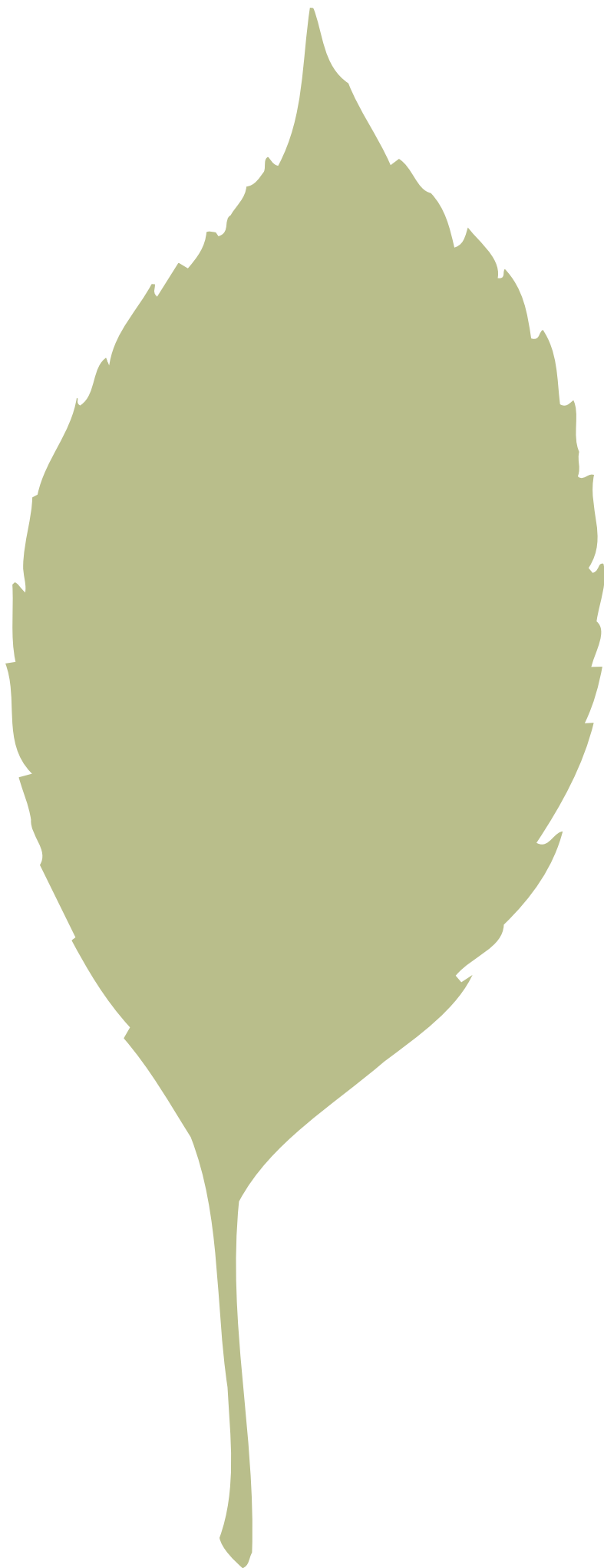
Artikel 19 van het kaderdecreet tot regeling van de strategische adviesraden van 18 juli 2003 bepaalt dat de strategische adviesraden hun jaarverslag voor 15 mei moeten bezorgen aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement

ONTWERP - WWW.PIOTR.BE

D/2011/7080/79

© 2012 Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Woord vooraf	5
1 De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	6
1.1 Taakstelling	6
1.2 Samenstelling	6
1.3 Werking	8
2 Processen 2011	10
2.1 Interne processen	10
2.2 Externe communicatie	21
2.3 Europese werking	24
3 Adviezen 2011	25
3.1 Klimaat- en energiebeleid	25
3.2 Biodiversiteit	38
3.3 Materialenbeheer – Natuurlijke hulpbronnen	47
3.4 Omgevingsbeleid	48
3.5 Deugdelijk bestuur	57
4 Financieel beheer 2011	70
Bijlage 1 – Samenstelling secretariaat	72
Bijlage 2 – Samenstelling Minaraad	73
Bijlage 3 – Aanwezigheden raadszittingen	75
Bijlage 4 – Overzicht adviezen 2011	78
Bijlage 5 – Afkortingenlijst	83

Geachte lezer,

Het jaar 2011 was een bijzonder productief jaar voor de Minaraad: we hebben 77 adviezen vastgesteld, waarvan 49 met unanimititeit, en waarvan 29 in samenwerking met andere adviesraden. De spreiding van de adviesthema's was van die aard dat we de vijf krachtlijnen of inhoudelijke clusters van de Minaraad goed bestreken hebben: (1) klimaat- en energiebeleid, (2) biodiversiteit, (3) materialenbeleid en natuurlijke hulpbronnen, (4) omgevingsbeleid en (5) deugdelijk bestuur. De samenvattingen van de afgeleverde adviezen worden hierna ook in deze orde gegroepeerd.

Niet alleen op het vlak van productie, maar ook procesmatig was 2011 een goed jaar. De doorgedreven samenwerking met andere adviesraden – de SERV, de SALV, de SARiV en de MORA – en de installatie van de permanente werkcommissies (PWC's) door de Vlaamse Regering resulteerden in ruimer gedragen, unanieme adviezen. De PWC Natuur, de PWC Bos en de PWC Jacht namen hun rol al met veel inzet op. Ze zijn de aandrijvers geweest van verschillende eigen initiatieven, los van of aanvullend op de klassieke adviesvragen.

Bovenop al het voorgaande belegde de Raad nog tien voorbereidende hoorzittingen ("Milieuthema's op Tafel") en organiseerde het drie publieksevenementen, waaronder zijn jubileumviering ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan van de Minaraad. In dat laatste evenement stond het perspectief 2050 centraal.

Organisatorisch viel voor het overige te noteren dat het zgn. EOC (Entiteitsoverlegcomité – eigen vakbondsoverleg) opgestart werd, wat leidde tot de bijna afwerking van een eigen arbeidsreglement en personeelsplan. Met de Beleidsraad werd er een gesprek opgestart in verband met het op grond van het Decreet Adviesraden af te sluiten protocol, wat eveneens leidde tot een verregaand afgewerkt ontwerpdocument. Binnen de EEAC (*European Environmental and Sustainability Advisory Councils*) werd, mede op instigatie van de Minaraad, een hervormingsproces opgestart.

Walter Roggeman

Ik wil tot slot de afscheidnemende voorzitter, Marc Van den Bosch, evenals alle raads-, commissie- en secretariaatsleden danken voor hun bijdrage tot dit succesvolle werkjaar.

Ik wens u veel leesplezier.

Walter Roggeman
Voorzitter Minaraad

© DRJ

1 De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

De gelijknamige rechtsvoorganger van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen – kortweg de Minaraad – werd al in 1991 opgericht als adviesorgaan van de Vlaamse Regering. Op 1 juni 2009 trad evenwel het decreet in werking dat deze Minaraad omvormde tot een strategische adviesraad (een zgn. “SAR”). Deze metamorfose paste binnen de logica van de administratieve hervorming “Beter Bestuurlijk Beleid” (BBB).

1.1 Taakstelling

Het oprichtingsdecreet van 30 april 2004 – dat een aanvulling inhoudt van het Decreet van 5 april 1995 inzake Algemene Bepalingen Milieubeleid – omschrijft de taken van de vernieuwde Minaraad. De kerntaak is het uitbrengen van adviezen. Daarnaast verwachten de beleidsmakers van de Minaraad ook dat hij bijdragen levert tot het vormen van een beleidsvisie over het milieubeleid of over het milieuaspect van duurzame ontwikkeling. Verder moet de Raad onder meer de maatschappelijke en -beleidsontwikkelingen op de verschillende niveaus volgen en interpreteren die relevant zijn voor zijn beleidsdomein.

De Vlaamse Regering is verplicht om advies in te winnen over:

- de voorontwerpen van decreet die het milieubeleid aanbelangen;
- de voorontwerpen van decreet die tot andere beleidsdomeinen behoren en aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu;
- de ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering die het milieubeleid aanbelangen én van strategisch belang zijn. Het is echter aan de Vlaamse Regering zelf om te bepalen welke besluiten van strategisch belang zijn.

Deze verwoording sluit goed aan bij de contouren van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie.

1.2 Samenstelling

De Minaraad telt 24 stemgerechtigde leden.

De samenstelling van de adviesraad ziet er als volgt uit:

a) Vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld (18):

Milieuverenigingen (8);

Sociaaleconomische organisaties (6);

Organisaties verbonden aan de open ruimte (2);

Socioculturele organisaties die belangen van consumenten en gezinnen vertegenwoordigen (2);

b) Organisaties van de Vlaamse steden & gemeenten en de Vlaamse provincies (2);

c) Onafhankelijke deskundigen milieu en milieubeleid (4).

Het is de Vlaamse Regering die de voorzitter verkiest uit de raadsleden, en dit gebeurt jaarlijks. Er is wat dat betreft een beurtrol ingesteld, aan de hand van een achtjarige cyclus. Afwisselend leveren de milieuverenigingen, de sociaaleconomische organisaties en de organisaties verbonden aan de open ruimte de voorzitter volgens het volgende patroon:

- Milieubeweging: de jaren 2012, 2014 en 2016;
- Sociaaleconomische organisaties: de jaren 2011, 2013 en 2015;
- Organisaties verbonden aan de open ruimte: het jaar 2017.

Marc Van den Bosch

In 2011 was Marc Van den Bosch (VOKA-Vlaams Economisch Verbond) de voorzitter van de Minaraad, op 1 januari 2012 nam Walter Roggeman (Natuurpunt) de fakkel voor het lopende werkjaar over.

1.3 Werking

De raadsvergadering neemt steeds de eindbeslissing over adviezen en andere naar buiten te brengen documenten. De Raad heeft ook de restbevoegdheid voor het geheel van de taakstelling van de Minaraad, en ziet toe op de wijze van uitoefening van gedelegeerde taken.

De agendabepaling en het coördineren van de activiteiten van de werkcommissies gebeurt door het Dagelijks Bestuur. Het bestaat uit negen personen en vergadert minstens tienmaal per jaar. Het Dagelijks Bestuur beslist, in tegenstelling tot de Raad, steeds met unanimititeit.

Het voorbereiden van de ontwerpadviezen en de opvolging van beleidskwesties gebeurt binnen de werkcommissies. Ze staan in principe onder leiding van een door de Raad aangeduide werkcommissievoorzitter en zijn samengesteld uit raadsleden, plaatsvervangende raadsleden en door hen aangeduide experts. Elke werkcommissie wordt bijgestaan door minstens één lid van het secretariaat. De Raad telt op dit moment drie werkcommissies: (1) strategie en *governance*, (2) milieuhygiëne en (3) open ruimte.

Nieuw zijn de zes permanente werkcommissies (PWC's) die in januari 2011 officieel van start gingen, na een voorbereidingsperiode in 2010. Er is een PWC voor het natuurbeleid, het bosbeleid, het jachtbeleid, het binnenvisserijbeleid, natuur- & milieueducatie (NME) en voor duurzame ontwikkeling. Net als

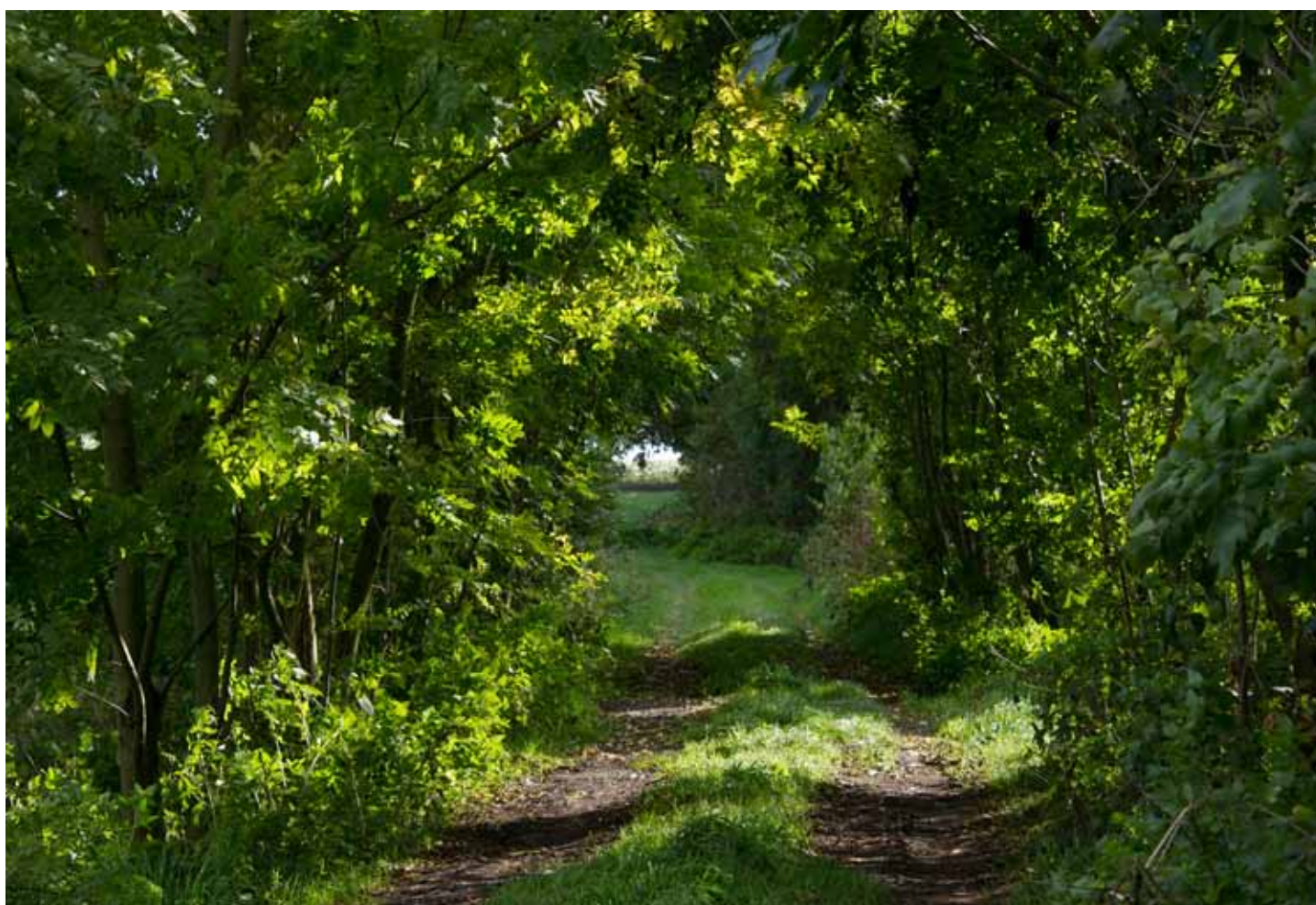
de gewone werkcommissies zullen de permanente werkcommissies de ontwerpadviezen voorbereiden, maar het aantal leden per PWC zal zich beperken tot 16 personen. De Vlaamse Regering duidt de ene helft van de commissieleden aan op basis van hun specifieke deskundigheid en op grond van hun specifieke representativiteit voor het onderwerp dat binnen de PWC behandeld zal worden. De andere helft wordt benoemd door de Vlaamse Regering op voordracht van de Minaraad zelf.

Jan Verheeke

De administratieve, logistieke en inhoudelijke ondersteuning van de raadswerking gebeurt door het secretariaat, onder leiding van secretaris Jan Verheeke.

©
DRJ

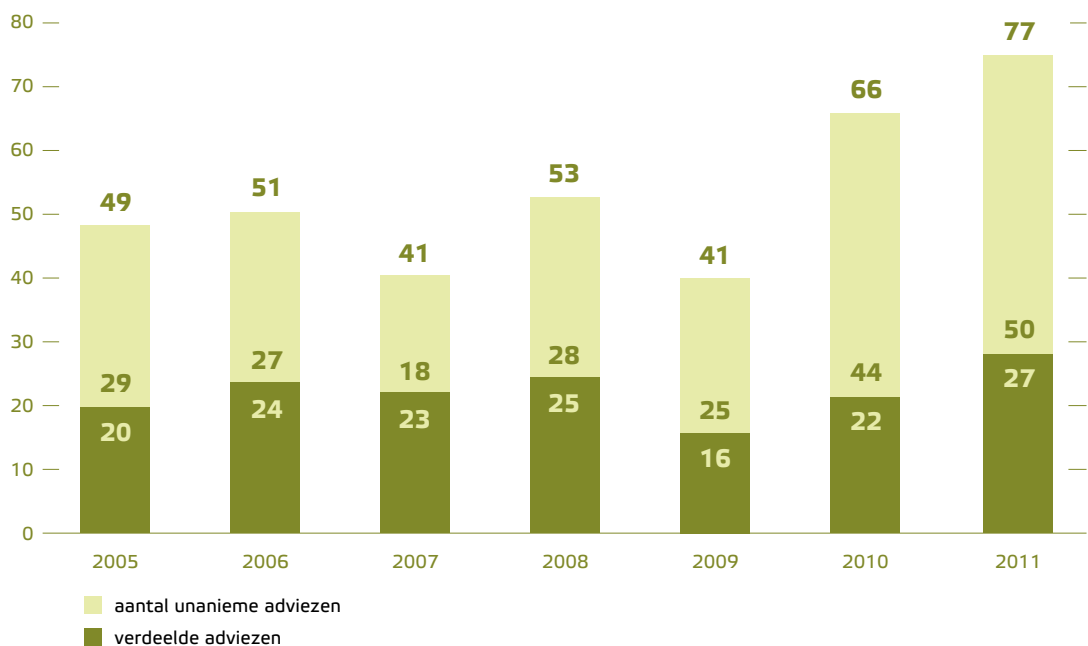
2.1 Interne processen

Aantal adviezen en hun status

In 2011 stelde de Minaraad 77 adviezen vast, gespreid over dertien raadszittingen. De vastgestelde adviezen pasten voornamelijk binnen de prioriteiten biodiversiteit (30) en deugdelijk bestuur (17).

Van de 77 afgeleverde adviezen, nam de Raad er 49 (of 64%) met unanimititeit aan, een lichte daling ten opzichte van het vorige jaar. 28 maal onthielden een of meerdere ledenorganisaties zich bij de adviezen (36%). De SERV-partners onthielden zich zeven keer (9% van het totale aantal adviezen) als groep omdat ze de betrokken dossiers al binnen de SERV-Raad behandelden, zonder dat er tot samenwerking was overeengekomen. Het betrof voornamelijk de energie- en begrotingsdossiers. Opmerkelijk was ook het hoge aantal keer dat Boerenbond en Landelijk Vlaanderen zich onthielden bij de adviezen over erkenningsdossiers van natuurreservaten. Voor meer details wordt verwezen naar het overzicht in bijlage 4.

Figuur 1 – De evolutie van het aantal (unanieme) adviezen in absolute cijfers (2001-2011).

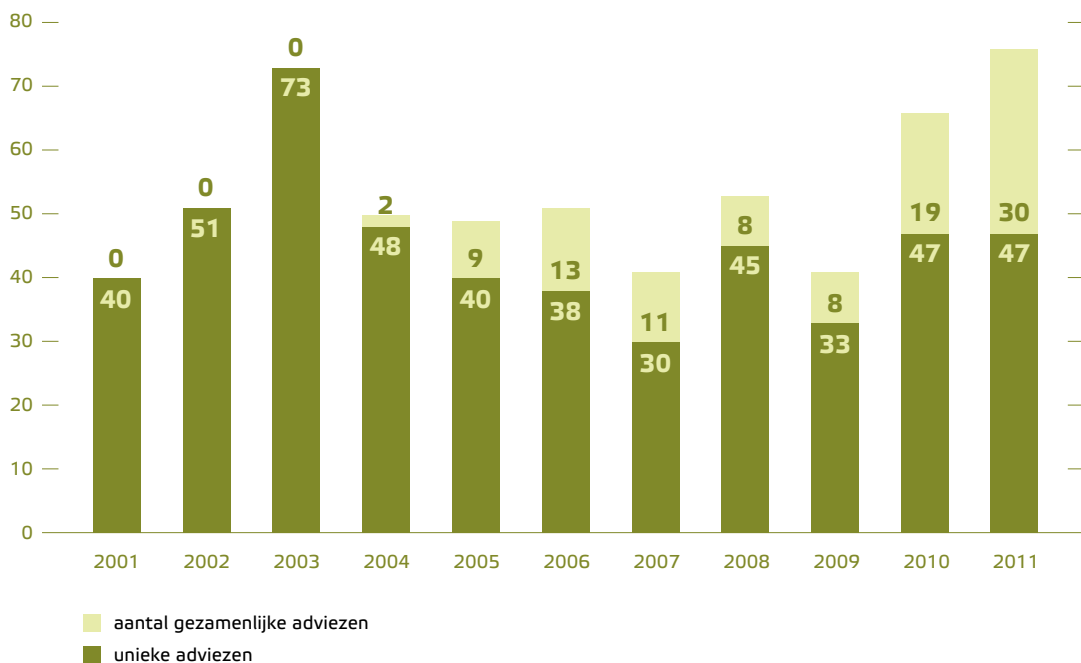

Van de 77 adviezen kwamen er 67 tot stand naar aanleiding van een adviesvraag, en 10 naar aanleiding van een eigen initiatief. 48 adviezen werden opgemaakt door de Minaraad alleen, 29 adviezen werden in samenwerking met andere adviesraden opgemaakt en vastgesteld.

In vergelijking met voorgaande werkjaren kan men stellen dat 2011 in absolute getallen het meest productieve jaar uit het bestaan van de Minaraad is geweest. Hieraan moet echter de bedenking worden vastgeknoopt dat er nogal veel erkenningsaanvragen van reservaten aan de orde waren, die een min of meer gestandaardiseerde benadering toelaten.

Het aandeel aan unanieme adviezen is fors gestegen. Deze trend werd de voorbije jaren ingezet en werd ook in 2011 bevestigd. De (samen)werking tussen de adviesraden, binnen het vernieuwde bestel van strategische adviesraden, is hier wellicht niet vreemd aan, aangezien deze samenwerking vereist dat er meer op unanimitieit ingezet wordt.

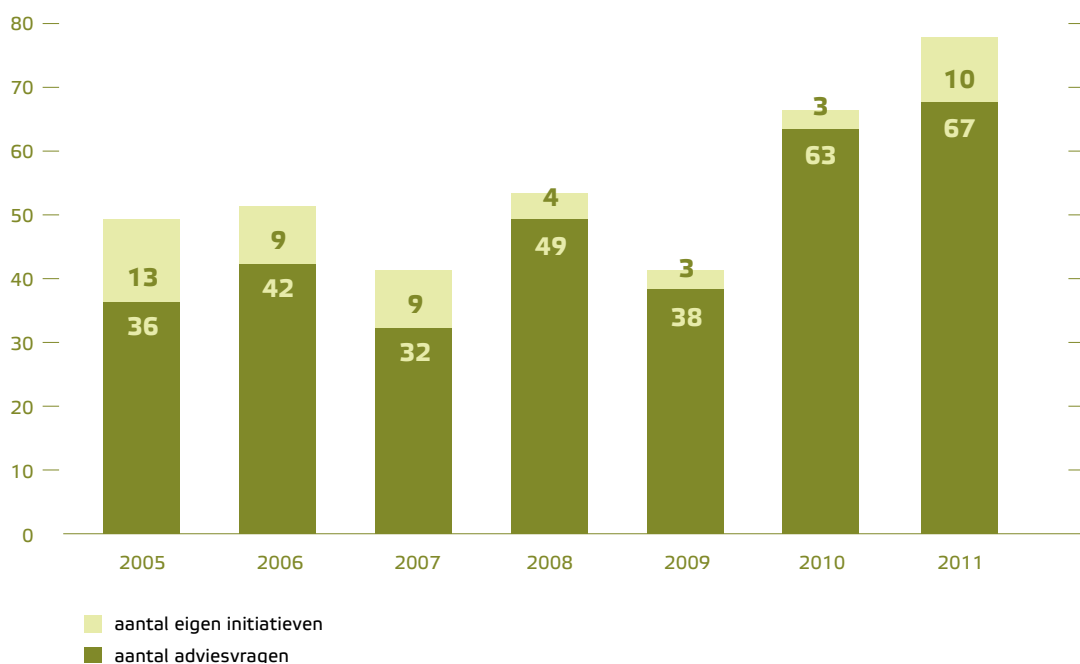
Figuur 2 – De evolutie van het aantal gezamenlijke adviezen in absolute cijfers (2001-2011).

Onder de 49 unanieme adviezen ressorteren de 29 gezamenlijk vastgestelde adviezen. In 2011 maakten deze gezamenlijke adviezen 38% uit van de totale advisering. Soms had de samenwerking betrekking op één andere adviesraad, soms verenigden zich meerdere adviesraden tegelijk rond een adviesproject. De Minaraad werkte aldus 25 maal samen met de SERV (32% van het totale aantal adviezen), zevenmaal met de SALV (9%), eenmaal met SARiV (1%) en een keer met Vlabest (1%).

Het aantal briefadviezen¹ bedroeg 45% van het totaal aantal adviezen. Vijf van die 35 briefadviezen waren samen met de SERV geschreven, waarvan een ook samen met SALV. Het aantal “gewone” adviezen² bedroeg dus 42 stuks of 55% van het totaal, waarvan 24 gezamenlijke adviezen met andere strategische adviesraden.

Figuur 3 – De evolutie van het aantal eigen initiatieven in absolute cijfers (2001-2011).

Het aantal adviezen op eigen initiatief liep op tot tien (13%). Hiermee werd de dalende trend van de voorbije drie jaren gekeerd. Het waren hoofdzakelijk omvangrijke adviezen over strategisch belangrijke onderwerpen en met de nodige weerklank zoals bijvoorbeeld de klimaatop in Durban, de watertoets, de interne staatshervorming en hernieuwbare energie. Vanuit de PWC Jacht werden enkele briefadviezen op eigen initiatief uitgebracht om tegemoet te komen aan heel concrete problemen. De overige 67 adviezen (87%) kwamen er naar aanleiding van een adviesvraag.

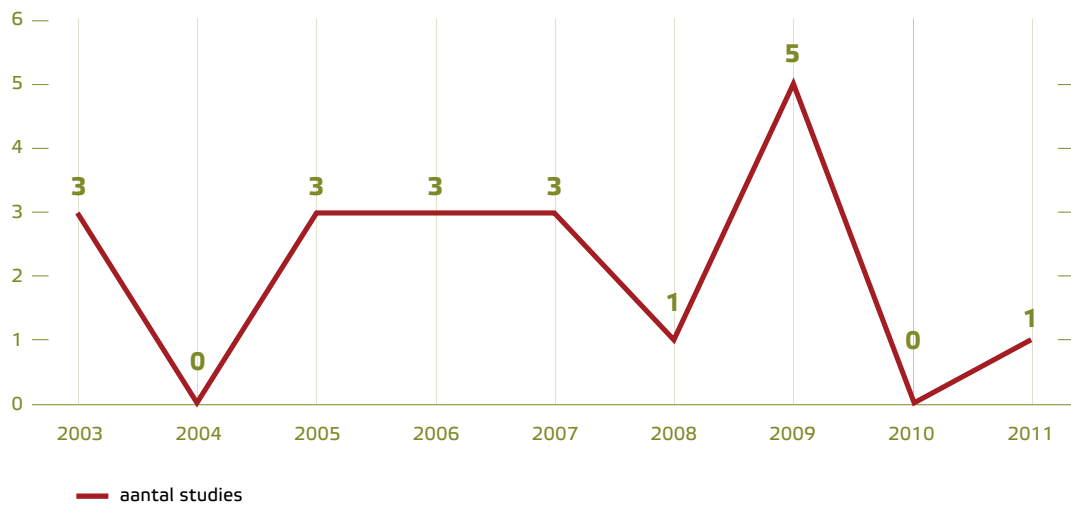
Studies

In 2010 werkte ingenieur Annelies Herregat – op projectbasis tijdelijk verbonden aan het secretariaat van de Minaraad – een studie over luchtkwaliteit uit. Ze onderzocht daarbij de wijze waarop Vlaanderen het luchtbeleid organiseert en ging op zoek naar leemten bij de implementatie van de Europese richtlijnen inzake luchtkwaliteit. De afwerking van deze studie volgde in 2011. Deze studie werd niet gepubliceerd maar is wel beschikbaar op het secretariaat.

¹ Briefadviezen zijn korte adviezen van hooguit 4-6 pagina's, die in briefvorm opgemaakt worden.

² Met gewone adviezen bedoelen we uitgebreide adviezen (dus geen briefadviezen).

Figuur 4 – Het overzicht van het aantal studies per jaar (2003-2011).

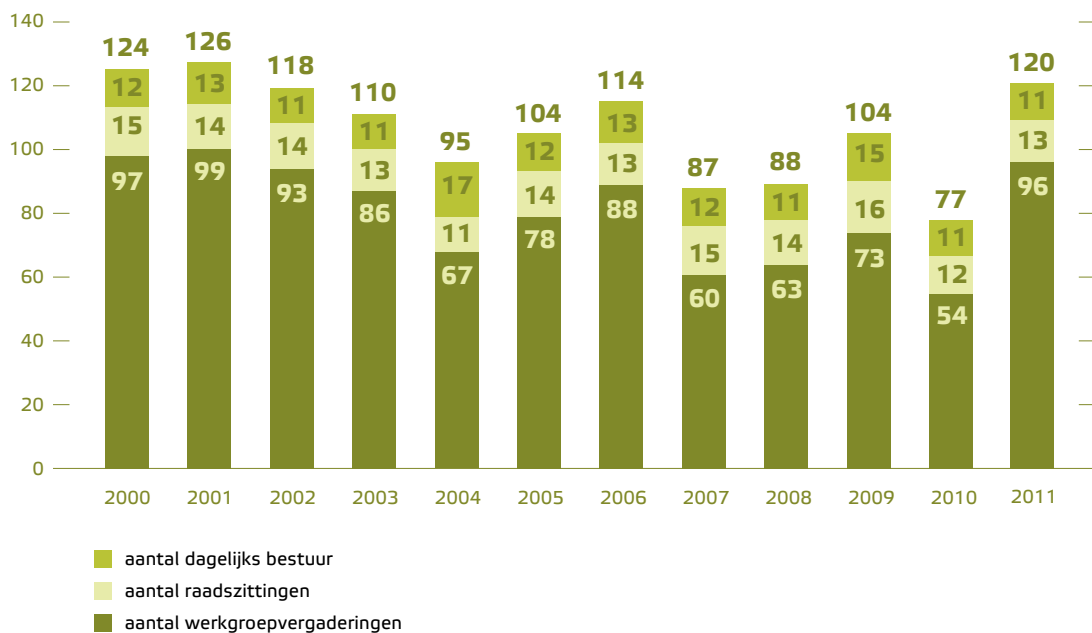

Vergaderritme

Het totale aantal vergaderingen binnen de schoot van de Minaraad (120) is in 2011 sterk toegenomen. Dit is hoofdzakelijk te verklaren doordat de Permanente Werkcommissies sinds 1 januari 2011 ten volle van start gegaan zijn.

De Minaraad vergaderde dertien keer in 2011. Driemaal ging het om extra raadszittingen die op heel korte termijn samenkwamen en waarbij men er niet van uit ging dat het quorum onverkort moest gehaald worden. Het Dagelijks Bestuur kwam vorig jaar elf keer samen. De werkcommissies kwamen 96 keer bijeen. De dalende trend ten opzichte van de voorbije jaren is hiermee omgedraaid. Het aantal vergaderingen zit zo terug op het niveau van begin jaren '00.

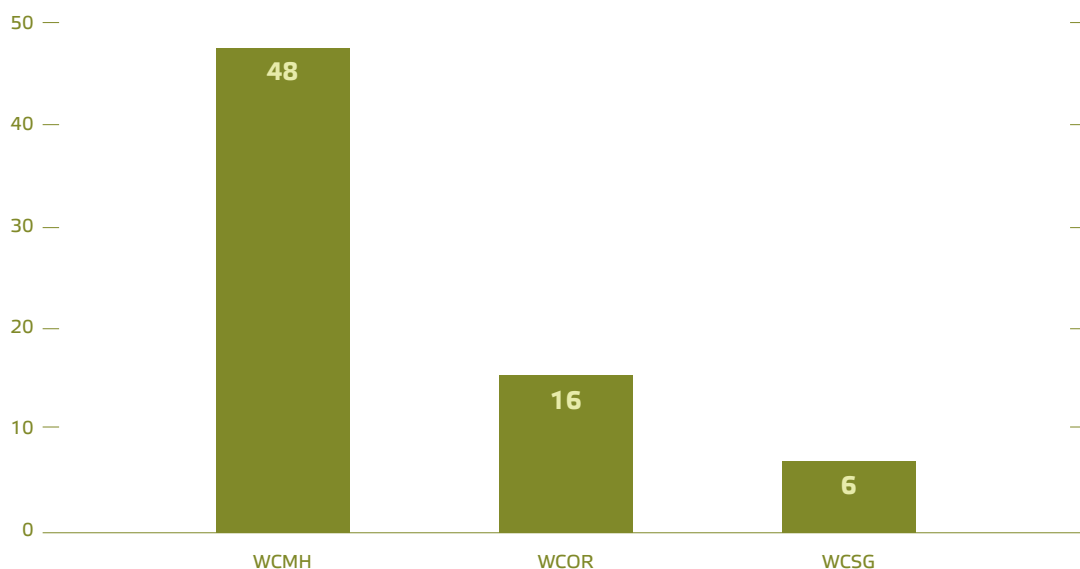
Figuur 5 – Het overzicht van het totaal aantal vergaderingen per jaar (2001-2011).

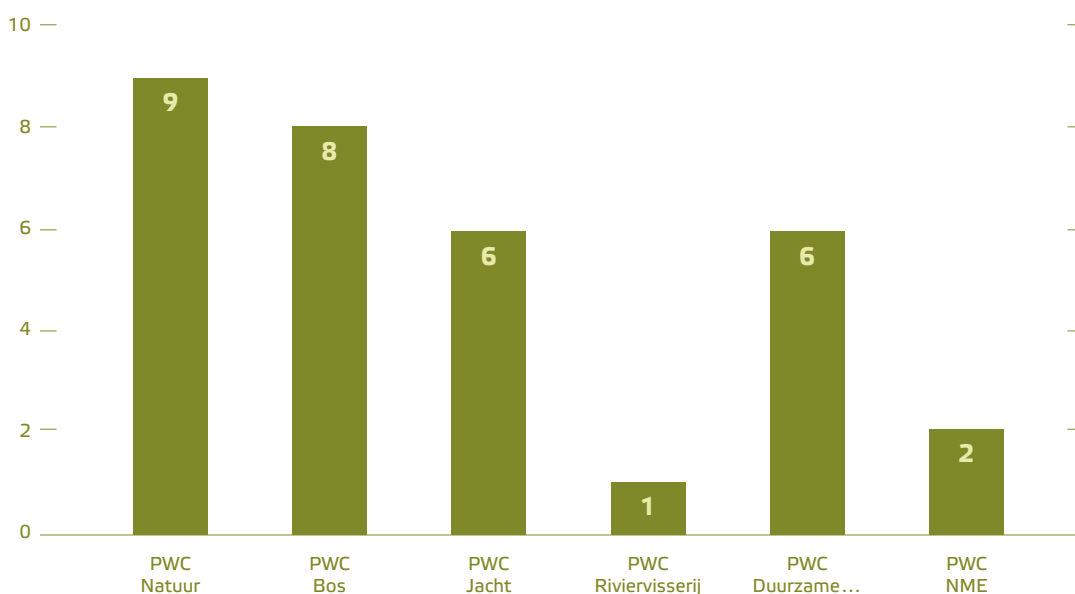
Zoals gezegd, werd deze doorbreking van de dalende trend bekomen door enerzijds meer met andere adviesraden te gaan samenwerken, zodat er gezamenlijke werkcommissievergaderingen doorgingen, en door anderzijds de permanente werkcommissies in werking te stellen. Alles samen betekende het eerste dus geen vermeerdering, maar veeleer een vermindering van de werklast voor de raadsleden en raadsorganisaties; en betekende het tweede een spreiding van een deel van de vergaderlast over commissieleden die geen raadsleden zijn.

In 2011 vergaderden de werkcommissies Milieuhygiëne (WCMH) en Open ruimte (WCOR) het meeste.

Figuur 6 – Het aantal werkcommissievergaderingen in 2011.

Zoals gezegd, voor de adviezen die tot stand kwamen in samenwerking met andere adviesraden, belegden de betrokken adviesraden gezamenlijke commissievergaderingen. De adviesraad die het project “trok”, fungeerde veelal ook als organisator van de specifieke commissievergadering. Deze bijeenkomsten werden mee opgenomen in de totalen van de werkcommissies waarbij het thema aanleunt –ook al vonden sommige van die vergaderingen plaats in de schoot van een andere adviesraad. Dit verklaart waarom er gesteld kan worden dat er vele vergaderingen geweest zijn van de Werkcommissie Milieuhygiëne: een belangrijk deel ervan is doorgegaan in samenwerking met de SERV, en in praktijk ook in de schoot van de Werkcommissie Energie en Milieu van de SERV.

Zoals al eerder aangehaald werd, zijn de permanente werkcommissies ten volle van start gegaan in 2011. De PWC Natuurbeleid (9) en de PWC Bosbeleid (8) kwamen het vaakst samen, op de voet gevolgd door de PWC Jacht (6) en de PWC Duurzame ontwikkeling (6). Afhankelijk van de agenda, worden de PWC-vergaderingen soms ook gekoppeld aan een werkcommissie. Dit is bijvoorbeeld dikwijls het geval bij de PWC Natuurbeleid en de WCOR.

Participatie

Voor de aanwezigheden op de raadszittingen, zie bijlage 3. De gemiddelde aanwezigheidsgraad per raadszitting bedroeg vorig jaar circa 16 raadsleden. Met betrekking tot de aanwezigheden in de werkcommissievergaderingen worden er in dit document geen cijfers gepresenteerd.

Artikel 11.3.2, § 7, van het Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen Milieubeleid bepaalt, sinds een recente decreetwijziging, het volgende over het begrip participatie: *“Wanneer uit het jaarverslag blijkt dat een raadslid zich kennelijk niet engageert in de werking van de Raad, dan wordt dat raadslid van rechtswege ontslagen. Een raadslid engageert zich kennelijk niet in de raadswerking wanneer het in een werkjaar noch aan de vergaderingen van werkcommissies, noch aan raadszittingen deelgenomen heeft. De Vlaamse Regering duidt op dat moment en voor rest van de looptijd van het betrokken mandaat voor de desbetreffende categorie, zoals gedefinieerd in artikel 11.3.1, § 2, een nieuw raadslid aan, na openbare oproep tot kandidaatstelling.”*

In verband met deze bepaling werd er naar aanleiding van de opmaak van dit jaarverslag vastgesteld dat er, met betrekking tot één raadszetel, het effectieve lid noch het plaatsvervangend lid in 2011 ooit deelgenomen hebben aan een vergadering van de Raad of van de werkcommissies.

Samenwerkingen

Zoals hiervoor al gesteld, de voornaamste vorm van samenwerking en overleg betreft deze met de collega-adviesraden. Het gezamenlijk opmaken van ontwerpadviezen is hier aan de orde, evenals het uitwisselen van informatie. In lijn hiermee werd er gewerkt aan samenwerkingsprotocollen tussen de Minaraad en de SERV en tussen de Minaraad en de SALV, met het oog op procedurele afspraken in geval van samenwerking rond adviezen. Deze gesprekken werden evenwel vooralsnog niet gefinaliseerd.

Een ander samenwerkingsverband betreft dat met het vleva (Vlaams Europees Verbindingsagentschap) en de Afdeling Internationaal Milieubeleid van het Departement LNE: elke zes maanden wordt er gezamenlijk een hoorzitting belegd om de verwezenlijkingen van het uittredende Europese voorzitterschap en de voornemens van het intredende voorzitterschap inzake milieu, natuur en energie onder de loep te nemen. Deze samenwerking heeft een informele basis.

Einde 2010 werd een samenwerkingsovereenkomst ondertekend, dat inging vanaf 1 januari 2011, tussen het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en de S.A.R. Minaraad, betreffende de logistieke dienstverlening en de dienstverlening inzake personeelsbeheer en -beleid.

In de loop van 2011 werd er overleg gepleegd met de secretaris-generaal van het Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie, de heer Jean-Pierre Heirman en met het Managementcomité van het beleidsdomein, met het oog op het vaststellen van het wettelijk voorziene protocol met de Beleidsraad van het beleidsdomein. Deze gesprekken naderen hun eindpunt. Er zal gekomen worden tot twee protocollen, met de twee deelbeleidsraden: enerzijds Leefmilieu en Natuur, anderzijds Energie.

De structuur en de betaalbaarheid van het samenwerkingsverband van de EEAC (*European and Sustainability Advisory Councils*) werd op de recentste conferentie en algemene vergadering (Wroclaw, 15-17 september 2012) grondig ter discussie gesteld. Dit leidde tot een reeks hervormingsvoorstellen die in de komende maanden worden geïmplementeerd.

Hoorzittingen

De hoorzittingenreeks Milieuthema's op Tafel (MoT's) kende een succesvolle verderzetting. Het verschil met gewone hoorzittingen ligt in het tijdstip van het evenement en de doelstelling. De Minaraad organiseert een MoT om informatie te verwerven in een vroeg stadium van het adviesvoorbereidingsproces. Bij voorkeur gebeurt dit al voorafgaandelijk aan een eventuele adviesvraag. Een MoT kan ook georganiseerd worden ter onderbouwing van een advies op eigen initiatief of louter voor het verwerven van informatie over een bepaald thema. Een hoorzitting pakt veeleer uit met de resultaten van een advies.

In 2011 organiseerde de Minaraad tien MoT's. De volgende onderwerpen kwamen aan bod bij de "Milieuthema's op Tafel":

- **Energie- en milieurealisaties van het Belgisch EU-voorzitterschap en de prioriteiten van het Hongaars voorzitterschap** (13 januari 2011). Samen met het vleva (Vlaams Europees Verbindingsagentschap) organiseerde de Minaraad een hoorzitting over de realisaties van het Belgische EU voorzitterschap op milieu- en energievlak. Dit gebeurde in aanwezigheid van de kabinetten van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Natuur en van de Vlaamse minister van Energie. Van de gelegenheid maakten de organisatoren gebruik om ook al vooruit te blikken op het Hongaarse EU voorzitterschap dat begon op 1 januari 2011.
- **Jachtvoorwaarden** (24 januari 2011). Samen met de Werkcommissie Open Ruimte en de PWC Natuurbeleid, organiseerde de PWC Jachtbeleid een hoorzitting over de voorstellen tot wijziging van het Jachtexamenbesluit en het Jachtvoorwaardenbesluit. De voornaamste bijdrage werd geleverd door het INBO, en bestond uit een adviesnota en een toelichting.

- **Materialendecreet** (25 januari 2011). Naar aanleiding van de adviesvraag over het Materialendecreet, kwam OVAM het voorontwerp van decreet toelichten. Een vertegenwoordiger van I-Propeller kwam de aanpak van Plan C uitleggen.
- **Luchtbeleidskwaliteit** (4 februari 2011). De Minaraad had in 2010 al heel wat studiewerk verricht over de wijze waarop het Europese luchtkwaliteitsbeleid in Vlaanderen geïmplementeerd moest en kon worden. Het was de bedoeling om op termijn de nodige beleidsaanbevelingen te doen om de resterende 'gaps' te dichten. De hoorzitting ondersteunde dit voornemen. De sprekers lichtten de Richtlijn Industriële Emissies (RIE), de Europese ontwikkelingen en verwachtingen rond luchtbeleid, de werking van de Vlaamse meetnetten lucht en de autofiscaliteit in Vlaanderen toe.
- **Herziening watertoets** (14 april 2011). Op 8 maart 2011 ontving de Minaraad de adviesvraag van Vlaams minister voor Leefmilieu, Natuur en Cultuur Joke Schauvliege over de wijziging van de toepassingsregels van de watertoets. Het betrof een vormelijke en inhoudelijke vereenvoudiging van de watertoets om sneller te kunnen achterhalen of het advies van de waterbeheerder vereist is. Dit moest leiden tot een betere toepassing van de watertoets. De regering stelde ook voor om een positieve aanvullende lijst met vergunningen, plannen en programma's die watertoets plichtig zijn, toe te voegen als bijlage aan het uitvoeringsbesluit. Met de wijzigingen beoogden de beleidvoerders ook de actualisatie van de kaart met de overstromingsgevoelige gebieden.

De Minaraad en de SERV namen zich voor om ook de conclusies uit het parlementaire debat over de watertoets en de evaluaties van het instrument door de CIW en de afdeling RWO mee te nemen in de discussie. Ter voorbereiding op het gezamenlijke advies organiseerden de Raden deze hoorzitting over de herziening van de watertoets.

- **Energie- en milieurealisaties tijdens het Hongaarse EU-voorzitterschap en prioriteiten van het Poolse EU-voorzitterschap** (30 juni 2011). Naar aloude traditie organiseerden het Vlaams-Europees verbindingsagentschap (vleva) en de Minaraad een infosessie over de energie- en milieurealisaties van het aflopende (Hongaarse) en komende (Poolse) EU-voorzitterschap. Aansluitend gaf het secretariaat van de Minaraad een overzicht van het Europese langetermijnbeleid in het Europa van 2050.
- **Vlarema en wijziging Vlarem I en II** (1 september 2011). De Minaraad ontving op 20 juli 2011 twee adviesvragen: een over de vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (Vlarema), de andere over wijzigingen aan Vlarem I en II. Ter voorbereiding van deze adviezen, organiseerde de Minaraad een hoorzitting. Zowel het kabinet Schauvliege als de betrokken administratie kwamen de onderwerpen toelichten.
- **Wildziektedecreet** (6 september 2011). SALV en Minaraad ontvingen een adviesvraag over dit decreet en besloten een hoorzitting te organiseren over het ontwerpdecreet. Het departement LNE en het ANB verzorgden de toelichtingen.
- **Vlaamse Luchtkwaliteitsplan** (11 oktober 2011). Naar aanleiding van twee adviesvragen over enerzijds de implementatie van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) en anderzijds de uitstelvraag voor de EC-grenswaarden NO₂, organiseerde de Minaraad in samenwerking met SERV, MORA en SALV een gezamenlijke hoorzitting.
- **Energy Roadmap 2050** (20 december 2011). Vleva en Minaraad organiseerde de infosessie "*The European Energy Roadmap 2050*". De "*Roadmap*" zelf werd toegelicht door een vertegenwoordiger van de Europese Commissie – DG ENER. Het Minaraad-secretariaat verzorgde een presentatie over de vraag of Vlaanderen tegen 2050 100% op hernieuwbare energie kan draaien. Vervolgens kwamen sprekers uit Schotland, de Italiaanse regio Puglia en de Zweedse regio Kalmar toelichten hoe zij deze energie-uitdagingen regionaal aanpakken.

De Minaraad organiseerde vorig jaar ook 3 evenementen: de nieuwjaarsreceptie (20 januari 2011), een studiedag over houtvoorraadbeheer (12 oktober 2011) en de viering van 20 jaar Minaraad (16 december 2011).

- Tijdens de **nieuwjaarsreceptie** kwam Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur Joke Schauvliege langs om enerzijds terug te blikken op haar rol tijdens het Belgisch EU-voorzitterschap (1 juli – 31 december 2010) en tijdens de VN Klimaat- (Cancun) en Biodiversiteitsconferenties (Nagoya), anderzijds gaf ze al een vooruitblik op de milieu- en natuurbeleidsklemtonen die de regering in 2011 zou leggen.
- **“Door de bomen het hout niet meer zien”** was de titel van de studiedag over houtvoorraadbeheer. Het was een samenwerkingsverband tussen Minaraad, Inverde en het OC ANB. De studiedag vond plaats in het Meerdaalwoud, meer bepaald in het Congrescentrum Bremberg (Haasrode). Centraal stonden de houtbeschikbaarheid, het houtvoorraadbeheer en de rol van kwaliteitshout in Vlaanderen. Zowel de Vlaamse overheid als de houtindustrie kwamen hun visie toelichten.
- **“20 jaar Minaraad. Op weg naar een duurzaam 2050”**. De viering van 20 jaar Minaraad vond plaats in het Vlaams Parlement. De klemtoon lag niet op de realisaties van de voorbije 20 jaar, maar op wat de toekomst zal brengen en hoe we nu al op de uitdagingen van 2050 kunnen anticiperen. Het werd een heel boeiende dag met aandacht voor de thema’s materialenbeheer, biodiversiteit en energievoorziening. Elk van de drie thema’s was het voorwerp van een prikkelende keynote-presentatie en een diepgaand debat. Hiervoor had de Minaraad talrijke gasten uitgenodigd waaronder Hans Bruyninckx (HIVA), Peter Tom Jones (KU Leuven), Staf Laget (Umicore), Ad Lansink, Philip van Notten (Fairsights), Geert De Blust (INBO), An Buttiens (Sibelco), Erik Rombaut (Ecopolis), Luc Barbé (energiespecialist), Stephan Windels (Colruyt), Ilse Tant (Elia). Guy Tegenbos (De Standaard) modereerde het diepgaand en inspirerend debat tussen de gastsprekers, het maatschappelijke middenveld en het publiek. Vlaams minister Schauvliege lichtte aanvullend het thema “2050” in het Vlaamse milieubeleid toe. Een verslagboek werd elektronisch uitgebracht en kan gedownload worden van op de website.

Website

De *website* is de communicatieve speerpunt van de Minaraad. Zij bevat onder meer een krachtige zoekfunctie en een registratie- en abonnementenruimte. Om het aantal individuele bezoekers op de website te meten, maakt de Raad gebruik van *Google Analytics*. Tussen 1 januari en 31 december 2011 registreerde de Minaraad 33.269 bezoekers op de *website* of een gemiddelde van 91,15 bezoeken per dag. Een stijging met gemiddeld 10,83 bezoekers per dag ten opzichte van 2010. Het aantal unieke bezoekers bedroeg in diezelfde periode 15.880 personen ten opzichte van 7.692 in 2010. De piekmomenten komen overeen met de verspreiding van elektronische nieuwsbrieven. Gemiddeld blijven de bezoekers 2'56" op de website lezen.

In 2011 werd de *LinkedIn*-groep van de Minaraad een open groep. Alle nieuwe documenten op de Minaraadwebsite verschijnen automatisch binnen de 24 uur op de discussiepagina van de *LinkedIn*-groep, waarna de leden daarvan een melding ontvangen in hun e-mailbox. De Minaraadgroep telt momenteel 72 volgers.

2011 was eveneens het jaar waarin de Digibib ontwikkeld werd. Dit is een besloten ruimte voor raads- en commissieleden waar ze de vergaderdocumenten en lopende projecten kunnen raadplegen.

Persberichten

De persberichten vormen slechts een klein radertje binnen het geheel van de communicatiestrategie. De Raad promoot zijn adviezen immers vooral via de elektronische nieuwsbrief en de *website*. Niettemin bracht de Minaraad in 2011 vijf persberichten uit en organiseerde een persconferentie samen met de SERV.

De onderwerpen waarmee de Raad naar de media stapte waren het aantreden van de nieuwe voorzitter, de watertoets (samen met SERV), de Kyoto 2-klimaatonderhandelingen, de geluidsnormen voor muziekinrichtingen en het groenestroomcertificatensysteem (persconferentie samen met SERV). De persberichten over de watertoets, de geluidsnormen en het groenestroomcertificatensysteem werden opgepikt door de kranten, de overige items niet.

In totaal kwam de Raad vorig jaar elf maal aan bod in de kwaliteitskranten³. Daarin werd verwezen naast de eerder aangehaalde onderwerpen ook nog verwezen naar de adviezen van de Minaraad over de Belasting op Inverkeerstelling (BIV) en de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf. In een artikel over het Vlaamse Schaduwparlement (De Tijd) werd de Minaraad tevens geroemd als één van de belangrijkste adviesraden van Vlaanderen.

Elektronische nieuwsbrieven

De elektronische nieuwsbrieven verschijnen meestal kort na een raadszitting. Ze bevatten samenvattingen van de vastgestelde adviezen, kondigen nieuwe adviezen en activiteiten aan en vermelden belangrijke Europese ontwikkelingen. Elke geïnteresseerde burger of organisatie kan een abonnement nemen op de elektronische nieuwsbrief. In 2011 bracht de Minaraad negen nieuwsbrieven uit.

Het aantal abonnees op de elektronische nieuwsbrief steeg in 2011 met 7,5% van 1049 tot 1127 abonnees ten opzichte van 2010. Het gemiddelde aantal effectieve lezers per nieuwsbrief bedroeg 461, ten opzichte van 286 in 2010⁴. Het effectieve bereik steeg dus met 61%.

Tijdschriftartikels

De Minaraad bezorgt systematisch informatie aan vaktijdschriften zoals onder meer de Milieukrant, MilieuDirect, Ecotips, Argus en het Tijdschrift voor Milieurecht. Vooral de Milieukrant en Argus Actueel nemen regelmatig de samenvattingen van de adviezen op in hun nieuwsrubrieken.

³ Enkel de vermeldingen in de drie kwaliteitskranten De Morgen, De Standaard en De Tijd en in het kwaliteits tijdschrift Knack werden onderzocht.

⁴ Met het aantal effectieve lezers worden de individuele bezoekers bedoeld die de elektronische nieuwsbrief bezochten op de *website*.

Externe fora

Raadsleden en/of secretariaatsleden vertegenwoordigen de Minaraad ook extern. Daarbij krijgen ze het mandaat om de vastgestelde adviezen en studies toe te lichten.

De Vlaamse Regering of andere overheidsinstanties richten vaak overlegfora op. Als het overlegonderwerp verband houdt met milieu en natuur, doet zij nogal eens beroep op de Minaraad om een deelnemer af te vaardigen. De Raad ontvangt bovendien ook uitnodigingen om afgevaardigden te leveren voor stuurgroepen ingesteld ter begeleiding van bepaalde onderzoeks- of andere projecten van de administratie. In principe is het de voorzitter die de Minaraad in deze externe overlegfora vertegenwoordigt. In de praktijk zijn het meestal leden van de Raad of van het secretariaat die de vertegenwoordiging waarnemen. De vertegenwoordiger van de Minaraad krijgt in dat geval het mandaat om namens de Minaraad te spreken over onderwerpen waarover de Raad al een standpunt heeft ingenomen. Wanneer dat standpunt niet unaniem was, moet de vertegenwoordiger in principe niet enkel het meerderheidsstandpunt verdedigen maar ook de afwijkende standpunten kenbaar maken.

Namens de Minaraad zetelde Jan Verheeke in 2011 in de FRDO, de technische werkgroep van het Interinstitutioneel Akkoord – IIA, het overlegorgaan van het ANB en het overlegorgaan van het INBO. Wim Slabbaert (BBL) vertegenwoordigde de Minaraad in het Comité van Toezicht van Interreg.

Dirk Uyttendaele nam in 2011 als expert deel aan de VMM-stuurgroep "*studie benchmark kostenefficiëntie gemeentelijke rioolbeheerders*", het overleg van het CIW en het OVAM-overleg over het uitvoeringsplan organisch biologisch afval (UPOBA).

Francis Noyen bracht zijn expertise via de Minaraad in de VEA taakgroep isolatie.

De Raadsleden Lieze Cloots en Wim Van Gils zetelden als effectieve leden in de stuurgroep van MIRA. Afhankelijk van de agenda namen de respectievelijke plaatsvervangers Jan Verheeke en Dirk Uyttendaele deel aan het overleg.

Jan Verheeke maakt als expert ook deel uit van de stuurgroep bij het Steunpunt Duurzame Ontwikkeling.

2.3 Europese werking

De Minaraad is medeoprichter (1993) van een overlegplatform voor milieuadviesraden uit de verschillende Europese Lidstaten: de *European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils* (EEAC).

De secretariaatsleden namen deel aan de vergaderingen van de EEAC-werkgroepen Duurzame Ontwikkeling (Brussel, 10 en 23 februari 2011), Biodiversiteit (Brussel, 9 juni 2011) en Energie (Brussel, 4 oktober 2011).

De jaarlijkse EEAC-conferentie vond in 2011 plaats in het Poolse Wroclaw (15-17 september 2011). Jan Verheeke, Marc Marsidi en Sandra Sliwa namen deel aan de conferentie. Tijdens de Algemene Ledenvergadering die de jaarlijkse conferentie afslot werd Jan Verheeke aangeduid als secretaris van het EEAC-netwerk.

3.1 Klimaat- en energiebeleid

Internationaal klimaatbeleid

Met de Klimaattop van Cancún was het onderhandelingsproces weer “op de rails” gezet en waren een groot aantal beslissingen genomen over concrete deelthema’s. Dit neemt echter niet weg dat met de Cancún Akkoorden al bij al slechts een kleine stap was gezet inzake het verminderen van de wereldwijde broeikasgasemissies. Bovendien waren er in Cancún ook veel principiële beslissingen genomen waarvan de concrete uitwerking was doorgeschoven naar de klimaattop in Durban. Tot slot was er in Cancún geen beslissing genomen over de toekomst van het Kyoto Protocol. De agenda voor Durban kon dan ook, in hoofdlijnen, worden samengevat in vier punten. 1) Het dichten van de mitigatiekloof. 2) Het dichten van de financieringskloof. 3) De juridische vorm van het beoogde alomvattende klimaatakkoord en de toekomst van het Kyoto Protocol. 4) Het uitwerken van de principiële beslissingen op basis van de Cancún Akkoorden kan beschouwd worden als “vierde” agendapunt.

Op 10 oktober 2011 kwam de Raad Milieu van de EU samen om een door alle EU-lidstaten gedragen standpunt te bepalen voor de 17de **VN-Klimaattop in Durban** (december 2011)⁵. De Mineraad gaf naar jaarlijkse gewoonte een aantal aanbevelingen mee aan de Vlaamse onderhandelaars en de Vlaamse minister van Leefmilieu.

⁵ Briefadvies van 22 september 2011 over het EU- standpunt voor de klimaattop in Durban. Mineraad, 2011|56. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

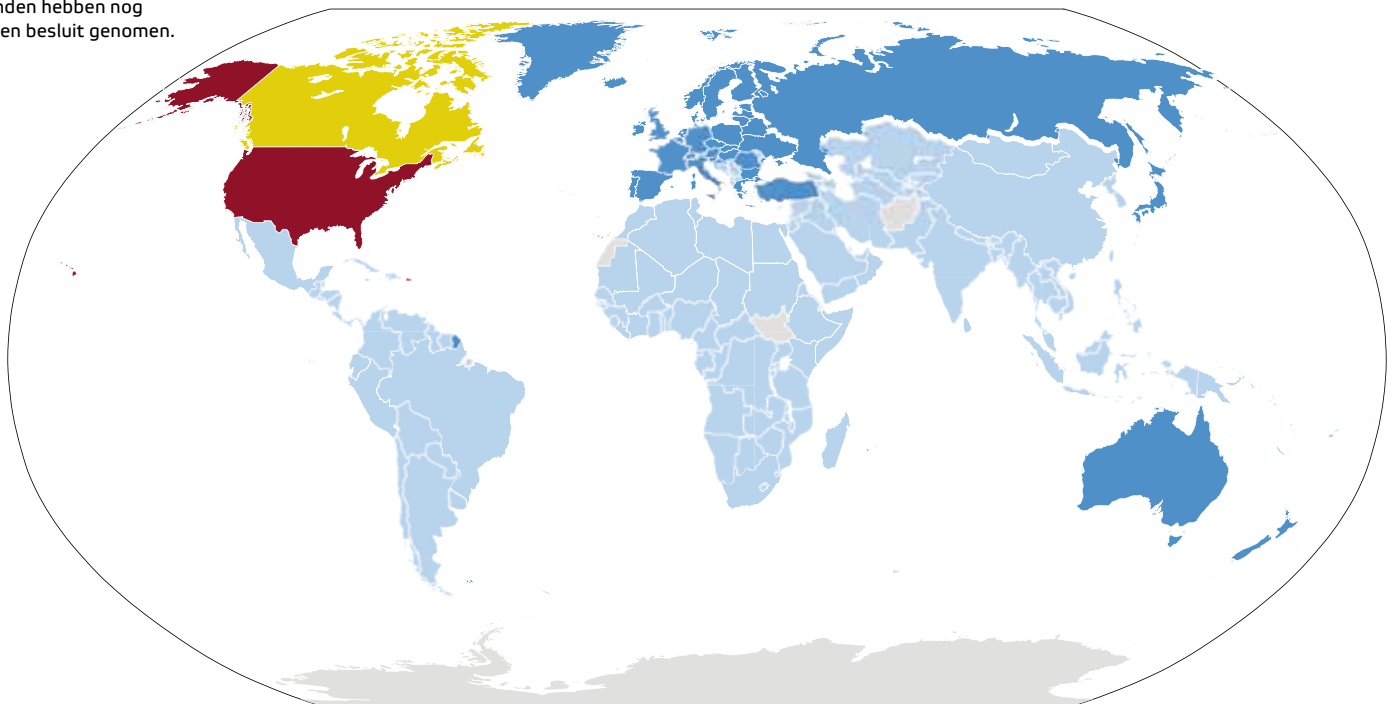
De Raad wees erop dat hogere reducties op korte termijn wenselijk waren om de vooropgestelde EU-doelstelling op de lange termijn (de emissies tegen 2050 met 80-95% verminderen ten opzichte van 1990) op een economisch verstandige manier waar te maken.

De Minaraad stelde dat de wettelijke vorm van het Klimaatakkoord zou moeten bestaan uit een tweede verbintenisperiode onder het Kyoto Protocol, aangevuld met een akkoord onder het Conventiespook. De EU is een hoofdrolspeler in de onderhandelingen over Kyoto 2 en de Minaraad vond dat de EU duidelijk moest maken dat, en onder welke precieze en haalbare voorwaarden, ze een tweede verbintenisperiode zou aanvaarden.

De EU werkt aan een intern beleid om te evolueren naar een koolstofarme economie. De Minaraad vond het belangrijk dat deze boodschap ook uitgedragen zou worden naar de partners in het internationale onderhandelingsproces. Dit zou een positief signaal geven aan de andere onderhandelaars en bovendien de rol van de EU als bruggenbouwer tussen de industrielanden en de ontwikkelingslanden herbevestigen. Daarbij aansluitend herhaalde de Minaraad dat de ontwikkelde landen hun verplichtingen in het kader van de snelstartfinanciering moesten nakomen en daarover op een transparante manier moesten communiceren. De Minaraad benadrukte hierbij dat de middelen in het kader van de klimaatfinanciering additioneel moesten zijn aan het budget voor ontwikkelingssamenwerking.

Vanaf 2013 zou de EU-veiling van emissierechten een belangrijke bron van inkomsten vormen voor het klimaatbeleid. De Minaraad vroeg in dat verband dat er tijdig afspraken zouden worden gemaakt over de besteding van deze inkomsten. De EU-richtlijn verhandelbare emissierechten legt de lidstaten alvast op om minstens de helft van de opbrengsten te besteden aan het klimaat- en energiebeleid, zowel in eigen land als in de ontwikkelingslanden.

↓ Kyoto-protocol:
rode landen hebben niet de intentie om het Kyoto-protocol te ondertekenen, gele landen hebben het ondertekend maar zijn er terug uitgestapt, VN-Blauwe landen hebben het Kyoto-verdrag ondertekend en geratificeerd, VN-lichtblauwe landen hebben het verdrag ondertekend maar niet geratificeerd, de grijze landen hebben nog geen besluit genomen.

De Minaraad ondersteunde dit principe en vroeg de naar de operationalisering hiervan. De internationale onderhandelingen over de beloofde middelen verlopen moeizaam, en daarom vroeg de Raad dat ook de milieuministers zich uitdrukkelijk zouden uitspreken over de klimaatfinanciering en dat de EU tijdens de onderhandelingen een eerlijk aandeel van de benodigde financiering levert.

De Minaraad erkende ten slotte dat met de aanneming van de Cancún Akkoorden een degelijk kader gevormd is voor de verdere uitbouw van een globaal klimaatregime. Hoewel een aantal belangrijke beslissingen werden doorgeschoven naar de klimaatop in Durban, was de Minaraad er van overtuigd dat in Durban de basis gelegd kon worden voor een eerlijk, ambitieus en juridisch bindend klimaatakkoord en dat de EU een rol van betekenis te spelen heeft in het klimaatdebat.

In november kwam de Minaraad uitgebreid terug op de **voorbereiding van de VN-Klimaatop in Durban**⁶. De vaststelling was dat de uitstoot van broeikasgassen in 2010 opnieuw sterk was toegenomen, na de daling in 2008-2009 als gevolg van de economische crisis. Ook al zijn vooral de Niet Annex I-landen verantwoordelijk voor de huidige en verwachte toekomstige sterke toename van de emissies, op basis van billijkheidsoverwegingen kon er volgens de Raad geargumenteed worden dat de Annex I-landen de leiding moesten blijven nemen in de strijd tegen de klimaatverandering. De Minaraad wees erop dat de EU op schema bleek te zitten om haar Kyotodoelstelling te halen, maar niet om de emissies tegen 2020 met 20% te verminderen. Net als de EU als geheel zat België niet op schema om haar doelstelling tegen 2020 te halen.

Op basis van het vierde IPCC-evaluatierapport stelde de Minaraad dat de ontwikkelde landen als groep hun broeikasgasemissies met 25-40% zouden moeten verminderen in 2020 en met 80-95% in 2050, telkens ten opzichte van 1990, om de tweegradendoelstelling te kunnen halen. Op basis van deze situatiebeschrijving is de onvoorwaardelijke EU-doelstelling om de emissies tegen 2020 met 20% te verminderen onvoldoende, gelet op de benodigde reducties op lange termijn. Op grond van analyses door de Europese Commissie en door het Europees Milieuagentschap bleek dat een vermindering van de uitstoot met 25% in 2020 haalbaar zou zijn. De Minaraad verwachtte dan ook opnieuw dat de EU een ernstig debat zou voeren over het optrekken van haar doelstelling. Op nationaal niveau vroeg de Minaraad dat dringend werk zou worden gemaakt van de intern-Belgische lastenverdeling van de nationale doelstelling die ons land heeft op basis van de *Effort Sharing Decision* en dit zowel wat betreft de Belgische bijdrage aan de huidige EU-doelstelling als aan een (mogelijke) hogere EU-reductiedoelstelling in de toekomst.

⁶ Advies van 17 november 2011 over de VN-Klimaatop in Durban. Minaraad, 2011|78. De Raad keurde het advies unaniem goed.

De Minaraad benadrukte het belang van het algemene principe dat Vlaanderen ernaar moet streven de inzet van flexibiliteitsmechanismen tot het noodzakelijke te beperken.

Hoewel de erkenning van de noodzaak van een rechtvaardige transitie in de Cancún Akkoorden een cruciale eerste stap was, voldeed louter een vermelding van dit concept volgens de Minaraad niet. De Minaraad meende dat het nuttig zou zijn om de Internationale Arbeidsorganisatie te betrekken bij de arbeidsgerelateerde thema's in het klimaatbeleid en benadrukte dat de sociale dimensie moet worden meegenomen in de context van de EU routekaart naar een koolstofarme economie in 2050.

De EU zou op schema zitten met haar bijdrage aan de snelstartfinanciering. De Minaraad wees erop dat, op basis van een billijke internationale lastenverdeling van de lange termijnfinanciering, de EU haar klimaatfinanciering gevoelig zou moeten verhogen in de periode 2012-2020. Op basis van de informatie waarover de Minaraad beschikte, moest België nog meer dan 85 miljoen euro vrijmaken in het kader van haar bijdrage aan de snelstartfinanciering. De Minaraad wees erop dat, als de huidige verdeelsleutel zou worden toegepast op een verwachte EU-bijdrage van ongeveer 33 miljard euro, dit zou betekenen dat de Belgische bijdrage tegen 2020 zou vertienvoudigen. Hij vroeg dan ook dat er zo snel mogelijk werk zou gemaakt worden van een intern-Belgische verdeling. Gelet op het grote potentieel van de opbrengst uit de veiling van emissierechten en in het licht van de conflicterende visies hierover, vroeg de Minaraad dat er tijdig afspraken worden gemaakt over de manier waarop België / Vlaanderen deze inkomsten plannen te besteden. De Minaraad vroeg daarbij dat deze opbrengsten alleszins gebruikt worden in functie van het klimaatbeleid.

De Minaraad erkende dat het Kyoto Protocol inherente beperkingen heeft ten aanzien van het oogmerk om de tweegradendoelstelling te halen. De Raad was echter van mening dat de echte waarde van het Kyoto Protocol erin ligt dat dit het enige internationale op regels gebaseerde juridisch verbindende beleidskader is. De open houding van de EU ten opzichte van het Kyoto Protocol was volgens de Raad een belangrijke reden waarom de klimaatop in Cancún constructiever is verlopen dan de klimaatop in Kopenhagen. De Minaraad vroeg dan ook dat België er, binnen de EU, mee voor zorgt dat de kans op een akkoord over de tweede verbintenisperiode zo groot mogelijk zou blijven.

Het is duidelijk dat beslissingen op internationaal en Europees niveau verregaande gevolgen hebben voor België en Vlaanderen en dat deze aanleiding zijn voor moeizame intern-Belgische onderhandelingen over de verdeling van de inspanningen. De Minaraad vroeg dan ook een goede voorbereiding en opvolging van de klimaatonderhandelingen op alle niveaus.

Vlaams Klimaatbeleid

Eind 2010 heeft minister-president Kris Peeters het ontwerp **Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020** overgemaakt aan de Minaraad⁷. De Minaraad heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt om in het bijzonder een aantal discussiepunten in verband met het klimaat- en energiedebat onder de aandacht te brengen en om haar mening hierover kenbaar te maken. Sinds 2008 staat het voorstel voor een belasting op CO₂ opnieuw op de Europese politieke agenda, in de vorm van een herziening van de Energiebelastingsrichtlijn. De Minaraad was van mening dat Vlaanderen en België zich wat dat betreft terdege zou moeten voorbereiden op een standpuntbepaling.

De politieke impasse waarin België zich in 2011 bevond, heeft geleid tot het uitblijven van een intern Belgische lastenverdeling van de nationale doelstellingen in het kader van het Europees klimaat- en energiepakket. De Minaraad herhaalde dat de politieke impasse geen excuus zou mogen vormen om geen vooruitgang te boeken in het Vlaams klimaatbeleid. De wel bekende nationale streefcijfers kunnen immers gebruikt worden als een richtinggevende doelstelling.

De Minaraad vroeg ook om een lange termijnvisie te hanteren bij de opmaak van het nieuwe Vlaamse klimaatbeleidsplan. Zo zouden de thematische werkgroepen binnen de nieuwe Vlaamse klimaatconferentie het 2050 perspectief als leidraad moeten hanteren. Gegeven de veelzijdigheid en complexiteit van een doeltreffend adaptatiebeleid vroeg de Minaraad verder dat de regering het adaptatieplan zou voorbereiden op basis van een volwaardig proces waarin de *stakeholders* tijdig betrokken worden.

De EU is goed op weg om de doelstelling inzake hernieuwbare energie te halen. De Minaraad benadrukte echter dat het behalen van deze doelstelling moest kaderen binnen een lange termijnperspectief (100% hernieuwbare energievoorziening tegen 2050). De Minaraad benadrukte dat het gebruik van biomassa niet onomstreden is. De Minaraad wees op de indirecte effecten van de teelt van biobrandstoffen en wees ook op de noodzaak van duurzaamheidscriteria voor vaste biomassa. De EU is internationaal de verbintenis aangegaan om "*low carbon development strategies*" te ontwikkelen. Een visie over hoe ons land zou kunnen evolueren naar een koolstofarme energievoorziening was vorig jaar nog niet voor handen. De Minaraad drong er daarom op aan om een strategie uit te werken om tegen 2050 te evolueren naar een samenleving die op 100% hernieuwbare energie zou functioneren.

⁷ Advies van 24 februari 2011 over het ontwerp Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020. Minaraad, 2011|15. De Raad keurde het advies goed mits onthouding van de SERV-partners.

De EU zat vorig jaar niet op schema om tegen 2020 20% energie-efficiënter te zijn. De Minaraad beschouwde het versterken van het juridisch kader en het aannemen van een bindende EU-energiebesparingsdoelstelling als een noodzakelijk te zetten stap in de richting van meer energie-efficiëntie. Het Vlaams Gewest had in 2007, samen met Finland en Luxemburg, de hoogste energie-intensiteit van de EU15-landen. De Minaraad betreurde het dan ook dat het Nationaal actieplan hernieuwbare energie geen melding maakte van het bestaande, enorme potentieel om energie te besparen. De Minaraad vroeg de Vlaamse Regering om het tweede Energie-Efficiëntie Actieplan aan te wenden om zichzelf een ambitieuze energiebesparingsdoelstelling op te leggen, in lijn met de Europese doelstelling om 20% energie-efficiënter te worden tegen 2020.

De Minaraad merkte op dat de doelstellingen van duurzame ontwikkeling verder reiken (zowel in tijd als ruimte) en inhoudelijk meer omvatten dan de genoemde prioriteiten van slimme, duurzame en inclusieve groei. De Minaraad onthaalde het kerninitiatief "Efficiënt gebruik van hulpbronnen" dan ook voorzichtig positief als een eerste stap in de goede richting. De belangrijkste kritiek op dit kerninitiatief was dat het te vaag blijft en te optimistisch was. Enkel het efficiënter gebruiken van natuurlijke hulpbronnen zou niet volstaan. Het in absolute termen minder verbruiken van natuurlijke hulpbronnen zou, aldus de Minaraad, noodzakelijk zijn. Ten slotte drong de Minaraad erop aan om

↓ Bio-gas-installatie

de doorvertaling van Richtsnoer 5 breder in te vullen in het ontwerp Vlaams Hervormingsprogramma. Hij vroeg uitdrukkelijk aandacht voor het beheer van en het zuinig omgaan met twee factoren die in Vlaanderen sterk onder druk staan: water en biodiversiteit.

De Vlaamse Regering legde eind 2011 het **voorbereidingstraject op het derde Vlaams Klimaatbeleidsplan (VKP)** voor aan het maatschappelijke middenveld⁸. Het klimaatplan moest voortbouwen op het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012 en uit twee afzonderlijke luiken bestaan: het Vlaams Mitigatieplan (VMP) en het Vlaams Adaptatieplan (VAP). De SERV en de Minaraad deden enkele suggesties voor een geslaagde voorbereiding van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2013-2020. Zo vroegen ze om werk te maken van een routekaart naar een koolstofarme economie in 2050, als kader voor de beleidsopties voor 2020. Zij drongen ook aan om zicht te krijgen op het potentieel aan maatregelen, hun kosten (marginale kostencurve) en de manier waarop verantwoordelijken en betrokkenen zouden kunnen samenwerken. Ten slotte hechtten de Raden veel belang aan een tijdige betrokkenheid van de doelgroepen en actoren, zeker bij de ontwikkeling van de beleidsscenario's.

Kooldioxideopslag

Het ontwerpbesluit diepe ondergrond moest de uitvoering en inwerkingtreding van het decreet van 8 mei 2009 over de **diepe ondergrond** regelen⁹. Dat decreet bevatte regels voor het opsporen en het winnen van koolwaterstoffen en voor de geologische opslag van koolstofdioxide. In het ontwerpbesluit stonden voornamelijk nadere procedurele regels voor het opsporen en het winnen van koolwaterstoffen. Het ging niet in op de regeling voor het gunnen van de geologische opslag van koolstofdioxide. Hiertoe ontbrak toen de noodzakelijke expertise. Het ontwerp voorzag wel een regeling voor CO₂-opslaglocaties, CO₂-transportfaciliteiten en CO₂-afvang.

De SERV en de Minaraad vroegen onder meer dat de regeling van de vergoedingen, die de houder van een winningsvergunning voor koolwaterstoffen moet betalen aan het Vlaamse Gewest, nader zou worden bekeken. Ze verwachtten van de regering dat die zou nagaan of een administratieve lastenverlaging haalbaar was, door sommige procedures en administratieve voorschriften te vereenvoudigen. Ook de afstemming met de MER-reglementering vergde verdere verduidelijking.

⁸ Gezamenlijk briefadvies met de SERV van 20 oktober 2011 over het voorbereidingstraject van het derde Vlaams Klimaatbeleidsplan. Minaraad, 2011|62. De Raden keurden het gezamenlijke briefadvies unaniem goed.

⁹ Gezamenlijk advies met SERV van 28 april 2011 over het besluit Diepe Ondergrond. Minaraad, 2011|23. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Autofiscaliteit

De Vlaamse Regering werkte vorig jaar een **ontwerp van nieuwe Belasting op Inverkeerstelling (BIV)** uit die rekening hield met bepaalde milieukeurmerken van wagens¹⁰. De Vlaamse overheid wilde zo het aankoopgedrag van individuele automobilisten sturen in de richting van voertuigen die de CO₂-norm en luchtkwaliteitsnormen beter halen. De Minaraad beschouwde het koppelen van milieukeurmerken van personenwagens aan de BIV een eerste stap in de goede richting, maar vond het niet transparante proces een kwalijke zaak. Bovendien ontbraken effectensimulaties in het dossier, waardoor het voor de Raad moeilijk was om goed onderbouwde uitspraken te doen over de performantie van de hervormde BIV. Daarom, en omdat Europa de testcycli voor voertuigen nog meer in overeenstemming aan het brengen was met de reële emissies, vroeg de Raad om de evolutie van het wagenpark jaarlijks te evalueren en de rekensleutel zo nodig bij te sturen.

De voorgestelde rekensleutel voor de nieuwe BIV zette vooral in op CO₂. De maatregel zou vooral impact hebben op de aankoop van sommige zware en oude wagens op de tweedehandsmarkt. Daarom stelde de Minaraad voor om de

¹⁰ Briefadvies van 8 september 2011 over het voorontwerp van decreet betreffende de belasting op de inverkeerstelling (BIV). Minaraad, 2011|48. De Raad keurde het briefadvies goed. Boerenbond, Voka en Unizo onthielden zich.

factor luchtkwaliteit (fijn stof, NOx) zwaarder te laten doorwegen in de formule. De Raad suggereerde ook om sterker in te zetten op de keuze tussen benzine- en dieselwagens, waarbij benzinewagens de voorkeur moeten krijgen. Daarnaast pleitte de Raad ervoor om de BIV sterker te wegen op de auto's met een uitstoot tussen de 100 en 150g CO₂. Hierdoor zou de BIV meer effect hebben op de klimaatuitdagingen. In het regeringsvoorstel waren hybride en elektrische wagens vrijgesteld van BIV. Vrijstellingen voor elektrische en hybride wagens waren voor de Raad niet wenselijk aangezien zij ook bijdragen aan onder meer de fileproblemen en de slijtage van de weginfrastructuur. De Minaraad pleitte voor een maatregel die wagens met een hoge energie-efficiëntie zou stimuleren. Voor de Minaraad kon het stimuleren van elektrische wagens beter via andere instrumenten gebeuren. Onder meer daarom vroeg de Raad dat er dringend werk gemaakt zou worden van een ruimer fiscaal kader voor mobiliteit waarbij ook gekeken wordt naar onder andere de jaarlijkse verkeersbelasting, accijnzen, kilometerheffingen en bedrijfswagens. Hierbij zou ook rekening gehouden moeten worden met sociale aspecten (grote gezinnen, ...) en verdelingsaspecten.

Elektriciteits- en Aardgasrichtlijn

De Vlaamse Regering legde begin 2011 een voorontwerp van decreet voor dat de omzetting regelde van de zogenaamde **derde elektriciteitsrichtlijn en derde aardgasrichtlijn van het derde Europese energiepakket**¹¹. Het voorontwerp bevatte belangrijke bepalingen die de onafhankelijkheid van de VREG versterken en die tegemoet kwamen aan een behoefte in Vlaanderen om duidelijkheid te creëren over de juridische situatie van gesloten distributienetten, privé-distributienetten, directe lijnen en leidingen aan te passen. Een sluitende regeling was nodig om onder andere ontwijkgedrag op de Vlaamse elektriciteitsmarkt te vermijden. Door de enorme diversiteit en complexiteit in de praktijk bleek het niet mogelijk om alle concrete gevolgen van de voorgestelde regeling vooraf in te schatten. Daarom vroegen de SERV en de Minaraad dat het voorontwerp zo nauw mogelijk zou aansluiten bij wat noodzakelijk is voor de correcte omzetting van de Europese richtlijn. De verdere concrete invulling in een uitvoeringsbesluit vergde duidelijk meer informatie en discussie om ongewenste effecten of onwerkbaar situaties te vermijden.

¹¹ Gezamenlijk advies met SERV van 3 februari 2011 over de omzetting van de EU-richtlijnen "derde Europese energiepakket". Minaraad, 2011|9. De Raden keurden het gezamenlijk advies unaniem goed.

Verder waren de Raden bezorgd over de mogelijke negatieve impact van de voorgestelde regeling op bestaande en geplande decentrale en hernieuwbare energieprojecten. Het uitgangspunt voor de Minaraad en de SERV was dat de haalbaarheid en rendabiliteit van dergelijke projecten verzekerd moesten blijven, zodat de gewenste sterke ontwikkeling van decentrale hernieuwbare energieproductie in Vlaanderen mogelijk zou blijven zonder de efficiëntie en solidariteit in de financiering van de netten en de openbare dienstverplichtingen op de helling te zetten. Dit vergde een meer fundamentele analyse waarin diverse oplossingen zouden worden meegenomen, zoals een actualisatie en betere afstemming met de onrendabele toppen, wijzigingen in de financiering en tariefstructuren voor de aanrekening van allerhande kosten en een herdenking van de wijze waarop netten kunnen worden aangelegd, uitgebouwd en beheerd.

Hernieuwbare energie

Vlaanderen zette begin vorig jaar de **Europese richtlijn hernieuwbare energie** quasi letterlijk om in Vlaamse regelgeving¹². Het doel van de richtlijn was het creëren van een gelijk speelveld in Europa. De invoering van duurzaamheidscriteria voor vloeibare biomassa was de belangrijkste wijziging ten opzichte van eerdere regelgeving. De SERV en de Minaraad verwelkomden de omzetting van de Europese richtlijn hernieuwbare energie. Zij drongen wel aan op maximale afstemming met het federale niveau en op aandacht voor de toepasbaarheid en toepassing in de praktijk. De Raden vroegen tevens dat Vlaanderen op Europees niveau een actieve rol zou opnemen in de lopende discussie over duurzaamheidscriteria voor vaste biomassa en over het meenemen van indirecte effecten op milieu, sociaal en economisch vlak in duurzaamheidscriteria.

Eind 2011 brachten beide Raden, op initiatief van de SERV, een studie en een advies op eigen initiatief uit over het **Vlaamse hernieuwbare energiebeleid**¹³. Dit lijvige document bevatte een uitgebreide analyse en tal van aanbevelingen voor de hervorming van het groenestroomcertificatensysteem.

De Minaraad en de SERV vonden dat de groenestroomcertificaten hun verdiensten hadden, maar stelden tegelijk dat het systeem veel effectiever, efficiënter en rechtvaardiger kon zijn. Daarom pleitten ze voor een snelle en grondige bijsturing, waarbij de Vlaamse Regering vooral een goed overwogen keuze diende te maken over wat er moet gebeuren met de quotumverplichting voor leveranciers. Om die keuze met kennis van zaken te kunnen doen, zetten de Raden het bestaande en alternatieve certificaten systemen naast elkaar met pro's en contra's. De aanbevelingen kaderden in een brede, langetermijnvisie op hernieuwbare energie.

¹² Gezamenlijk advies met SERV van 3 februari 2011 over de omzetting van de EU-richtlijn hernieuwbare energie. Minaraad, 2011|10. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

¹³ Gezamenlijk advies met SERV van 17 november 2011 over hernieuwbare energie. Minaraad, 2011|72. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Energieprestatie­regelgeving

Met het ontwerp **EPB-decreet en -besluit** wilde de Vlaamse Regering een aantal van de vastgestelde knelpunten van de EPB-regelgeving aanpakken¹⁴. Dit was onder meer het geval voor de koppeling van de voorafberekening aan de startverklaring. De SERV en de Minaraad vonden de voorstellen een stap in

¹⁴ Gezamenlijk advies met SERV van 24 februari 2011 over de evaluatie en aanpassing van de EPB-regelgeving. Minaraad, 2011|17. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

de goede richting. Toch hadden de Raden nog een aantal bemerkingen op de evaluatienota, het evaluatieproces, een aantal wijzigingen in het ontwerp van decreet en besluit en het flankerende beleid. Ze wezen ook op de noodzaak van integratie en afstemming van het EPB met andere beleidsdomeinen. Aan de voorstellen tot wijziging van de EPB-regelgeving hing een tweede evaluatienota vast van het VEA. De Raden betreurden dat ze de tweede evaluatienota pas eind december 2010 ontvingen, zes maanden na afronding van het rapport. Hierdoor ontbrak hen de tijd om grondig in te gaan op de evaluatie en de daaruit voortvloeiende beweegredenen om de EPB-regelgeving aan te passen. De Minaraad en de SERV pleitten er voor om een EPB-evaluatiekader vast te leggen, waarin overleg en *feedback*momenten een essentieel onderdeel zouden vormen.

Energiedecreten

De Vlaamse Regering vroeg de Minaraad begin 2011 om een spoedadvies over het voorstel tot **wijziging van het Energiedecreet**¹⁵. De inhoud van het wijzigingsvoorstel stemde grotendeels overeen met wat eind 2010 in het "*voorontwerp van programmadecreet - amendementen energie*" voorgelegd werd aan de Raad. Hierdoor waren er heel wat parallellen te trekken tussen de twee adviezen. In de eerste plaats vroeg de Minaraad om het algemeen

¹⁵ Advies van 22 maart 2011 over het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Minaraad, 2011|19. De Raad keurde het advies goed. De SERV-partners onthielden zich.

perspectief niet uit het oog te verliezen. Vanuit het klimaatperspectief is een volledige decarbonisatie van de energiesector nodig tegen 2050. Het is dan ook nodig om de voorziening in groene (of hernieuwbare) elektriciteit met grote kracht uit te bouwen. Vanuit economisch perspectief is er nood aan een duidelijk en stabiel investeringskader dat doorwerkt op de lange termijn. Het ontwerpdecreet telde echter een aantal *ad hoc* aanpassingen waarvan het niet duidelijk was of en hoe ze (kunnen) kaderden in een dergelijke langetermijnvisie.

Om het groene stroomcertificatenbeleid in lijn te krijgen met dit bredere perspectief, was een grondige evaluatie noodzakelijk dat steunde op voldoende overleg. Hierbij verdienden een aantal specifieke vraagstukken de nodige aandacht, zoals de kwestie van de inzet van biomassa en de afweging op basis van milieuperformantie (zie supra). Ook het kostenaspect moest daarbij in de juiste proporties bekeken worden. De Raad vreesde dat de voorgestelde daling van de minimumsteun heel wat problemen voor de sector van de fotonvoltaïsche cellen zou veroorzaken. Het vooropgestelde ritme van de daling stond niet in verhouding tot de te verwachten evolutie van de effectieve kostprijzen. De besparingen die de Vlaamse Regering zo hoopte te bereiken op de nettarieven zouden beperkt blijven in vergelijking met de schade die de sector dreigde te lopen. Ten slotte vond de Raad dat de voorgestelde boeteverlaging een neerwaartse impact zou hebben op de marktprijs voor groenestroomcertificaten. Ook dit zou nefast zijn voor projecten die al in de steigers stonden of operationeel waren.

REG-openbare dienstverplichtingen

De SERV en de Minaraad waardeerden het dat de Vlaamse Regering de **openbare dienstverplichtingen van netbeheerders voor rationeel energiegebruik (REG)** wilde verbeteren¹⁶. De Raden gingen akkoord met de afschaffing van de resultaatsverplichtingen, op voorwaarde dat de gerealiseerde energiebesparingen getoetst zouden worden aan energiebesparingsdoelstellingen. In de toekomst zouden enkel nog actieverplichtingen opgelegd worden. De Raden vonden dat die beter onderbouwd en verfijnd moesten worden en beter zouden moeten kaderen in een ambitieuze energie-efficiëntiestrategie. In hun advies gaven de Minaraad en de SERV hun basisvisie mee voor een soortgelijke strategie.

Energie-efficiëntie

In uitvoering van de Europese richtlijn over energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten had het Vlaams Energie-Agentschap (VEA) begin 2011 een ontwerp **actieplan "energie-efficiëntie"** opgemaakt voor de periode 2008-2016¹⁷.

¹⁶ Gezamenlijk advies met SERV van 5 juli 2011 over de REG-openbare dienstverplichtingen. Minaraad, 2011|42. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

¹⁷ Gezamenlijk advies met SERV van 5 juli 2011 over het actieplan energie-efficiëntie 2008-2016. Minaraad, 2011|31. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Op aandringen van de sociale partners brachten de SERV en de Minaraad een gezamenlijk advies uit over dit actieplan. Ze stelden vast dat VEA heel wat werk gestopt had in het uitvoeren van de (theoretische) berekeningen in de redactie van het actieplan. De praktische en beleidsmatige meerwaarde van het actieplan was echter beperkt. Het ging meer om een rapportage en inschatting van de resultaten van lopend en al gepland beleid dan om een actieplan dat op basis van een grondigere evaluatie van het gevoerde energie-efficiëntiebeleid de bakens uitzet voor de toekomst. Nochtans was daar volgens de Raden grote nood aan met het oog op een ambitieuzer, effectiever en efficiënter energie-efficiëntiebeleid.

Groene warmte

Vorige zomer wijzigde de Vlaamse Regering de algemene bepalingen voor het energiebeleid om een **callsteunregeling** in te voeren **voor grote duurzame warmteprojecten** (> 1 MWth)¹⁸. Dit moest groene warmte, restwarmte en warmtenetten stimuleren, want deze hebben een groot onbenut en relatief goedkoop potentieel. De SERV en de Minaraad vonden het positief dat de regering werk wilde maken van het stimuleren van duurzame warmteprojecten. Het actieplan groene warmte verdiende echter verdere uitwerking, zodat het zou voldoen aan de voorwaarden van een ambitieus groene warmtebeleid (beleidsvisie, aanvullende steunmechanismen, aanpak van niet-financiële barrières...). Het voorgestelde *call*-systeem was een eerste goede stap die het zou mogelijk maken om snel grote warmteprojecten te realiseren. Wel waren er aanpassingen nodig aan sommige modaliteiten. De Raden vroegen ook te verduidelijken hoe de regering de extra overheidstaken van de nieuwe regeling wenste op te vangen en hoe hij de regeling op langere termijn dacht te financieren.

3.2 Biodiversiteit

Vlaamse instandhoudingsdoelstellingen

Het besluit van de Vlaamse Regering over de aanwijzing van de Speciale Beschermingszones en de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen bepaalt dat de Minaraad de verslagen van het Vlaamse Natura 2000 beleid kan evalueren¹⁹. In zijn advies op het IHD- jaarverslag van 2010, apprecieerde de Minaraad de inspanningen die het beleid in 2010 geleverd heeft om tegemoet te komen aan eerder geformuleerde aanbevelingen uit vorige adviezen. De Raad stelde evenwel ook vast dat verschillende punten nog niet of slechts in beperkte mate opgestart en/of gerealiseerd waren. De Minaraad bleef daarom het grote belang ervan onderschrijven.

¹⁸ Gezamenlijk advies met SERV van 29 september 2011 over groene warmte. Minaraad, 2011|59. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

¹⁹ Advies van 20 oktober 2011 betreffende het jaarverslag van het IHD-beleid in 2010 en de eerste acht ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering tot aanwijzing en vaststelling van speciale beschermingszones en de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten (deel 1). Minaraad, 2011|71. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Naast het **IHD-jaarverslag 2010** heeft de Vlaamse Regering ook advies gevraagd aan de Minaraad over de eerste acht ontwerpbesluiten tot aanwijzing van speciale beschermingszones en tot vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen (S-IHD) en prioriteiten. De Minaraad stelde in zijn advies van 20 oktober 2011 vast dat het bepalen van de S-IHD een tijdsintensieve opdracht is, voornamelijk door het complexe participatieve proces. Uit het adviesdossier bleek dat het overlegproces volgens plan verliep. De Minaraad hoopte dat dit ook het geval zal zijn voor de komende dossiers. Vlaanderen moest in principe voor eind 2010 alle vastgestelde habitatrichtlijngebieden aangewezen en de prioriteiten vastgelegd hebben. Deze oorspronkelijke *deadline* werd door de Vlaamse Regering verschoven tot eind 2012. Binnen die context suggereerde de Minaraad dat de Vlaamse overheid zich terdege moest voorbereiden op mogelijke Europese stappen.

Voor het overige stond de Minaraad positief tegenover de oprichting van vijf werkgroepen die een aantal kwesties, die de lokale uitwerking en implementatie van de S-IHD's zou kunnen bemoeilijken, moeten aanpakken.

De Minaraad beklemtoonde het belang om de verwachte resultaten binnen de werkgroepen op te leveren volgens de vooropgestelde planning. Hij merkte op dat de werkgroepen vooral gericht waren op maatschappelijke kwesties. De Minaraad stelde daarom voor om nog een zesde werkgroep op te starten, die zowel uit experts als maatschappelijke actoren zou bestaan.

Deze werkgroep zou oplossingen moeten aanbieden voor wetenschappelijke en juridische kwesties via een concreet plan van aanpak in samenspraak met de verschillende doelgroepen.

Soortenbeleid in uitvoering van het Natuurdecreet

Invasieve soorten vormen een niet te onderschatten, toenemend probleem op regionaal, nationaal en internationaal niveau. Het Soortenbesluit voorziet de mogelijkheid om een beheerregeling uit te werken voor uitheemse soorten om de inheemse biodiversiteit te beschermen. Het ontwerp ministerieel besluit met de beheerregeling voor **uitheemse invasieve waterplanten** viel onder die regeling²⁰. De Minaraad stond in haar advies over dit ontwerpbesluit positief tegenover de geplande initiatieven om de verdere verspreiding van Grote Waternavel, Parelvederkruid, Waterteunisbloem en Postelein-Waterlepelkje tegen te gaan. Hij pleitte ook voor de nodige afstemming met Europa, de federale overheid, Wallonië en Brussel.

De Minaraad benadrukte dat er te allen tijde voldaan moet worden aan de technische instructies om schade aan de kwetsbare watergebonden ecosystemen te vermijden. Hij adviseerde ook om de ontheffingsparagraaf in het ontwerp ministerieel besluit te specificeren zodat duidelijk zou worden op wie of voor welke handelingen de regeling van toepassing is. De Raad wees ook op het belang van een gepaste sensibilisatie in overleg met de sector.

Om tot effectieve resultaten te komen zou een groot aantal instanties betrokken moeten worden. Gelet op de complexiteit die daar dan bij komt kijken, pleitte de Minaraad voor een goede onderlinge afstemming en communicatie. Hij vroeg eveneens om de benodigde financiële middelen efficiënt en billijk te gebruiken om te vermijden dat budgettaire beperkingen een goede uitvoering van de voorziene maatregelen zouden bemoeilijken. Ten slotte polste de Minaraad naar de mogelijkheid om bijkomende soorten toe te voegen aan de lijst van vier invasieve waterplanten. Hij stelde vast dat daar in het ontwerpbesluit geen procedure voor voorzien is en pleitte voor de mogelijkheid van een verkorte procedure om aanpassingen in overleg met de sector toe te laten.

In het voorjaar van 2011 heeft de Minaraad een adviesvraag ontvangen over het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van Rode lijsten in uitvoering van het Soortenbesluit²¹. De lijst werd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) opgemaakt in 1996 en bevat in totaal 19 soorten. Artikel 24 van het Soortenbesluit bepaalt dat soortenbehoudsmaatregelen of -beschermingsprogramma's kunnen worden vastgesteld voor soorten die beschermd zijn en in een officieel vastgestelde rode lijst bestempeld staan als "uitgestorven", "met uitsterven bedreigd", "bedreigd" of "kwetsbaar".

20 Advies van 20 januari 2011 aangaande het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van een beheerregeling betreffende invasieve waterplanten. Minaraad, 2011|04. De Raad keurde het advies unaniem goed.

21 Briefadvies van 8 september 2011 betreffende het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de rode lijst amfibieën en reptielen. Minaraad, 2011|49. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

Met het oog op de implementatie van de S-IHD erkende de Minaraad het belang van een snelle vaststelling van rode lijsten. Dit mag echter niet ten koste gaan van de actuele en inhoudelijke kwaliteit van de lijst. Daarom sprak de Minaraad zich voorlopig ongunstig uit over de lijst, in afwachting van een noodzakelijke en dringende evaluatie van zowel de rode lijst als de bijlage 1 van het Soortenbesluit. De Raad stelde voor om de rode lijst over amfibieën en reptielen binnen de zes maanden te actualiseren, zodat de overheid voor een aantal kritische soorten snel een soortenbeschermingsprogramma zou kunnen opmaken.

Jacht

De Vlaamse Regering stelde vorig jaar voor om het **Jachtexamenbesluit** en het **Jachtvoorwaardenbesluit** te wijzigen²². In haar advies was de Minaraad het eens met de voorgestelde wijzigingen van het examengeld en met de voorziene mogelijkheid tot uitstel van de inwerkingtreding van deze wijziging.

Wat het Jachtvoorwaardenbesluit betreft, ging de Minaraad in de eerste plaats akkoord met de wijzigingen die aangebracht werden in functie van de weidelijkheid van de jacht: het gewijzigde systeem van opschorting van jacht

²² Advies van 3 februari 2011 over het voorontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 18 januari 1995 betreffende de organisatie van het jachtexamen en van het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend. Minaraad, 2011|11. De Raad keurde het advies unaniem goed.

bij vorst en de opheffing van de meldingsregeling voor zondagsjacht. Bij de opschorting van de jacht bij vorst drong de Raad erop aan dat er duidelijke criteria zouden gelden, en dat de – al of niet provinciaal toegespitste – beslissing telkens zou genomen worden door de administrateur-generaal van het ANB. De Minaraad stemde in met de vrijstelling van de meldingsplicht voor bijzondere bejaging op grofwild en met de uitbreiding, met een half uur, van de jacht op grofwild na zonsondergang.

De Minaraad ging akkoord met de afschaffing van de mogelijkheid tot het gebruik duivencarroussels bij bestrijding. Hij beval wel aan te onderzoeken welke mogelijkheden er voor de jacht binnen de context van de Vogelrichtlijn en de Benelux-regelgeving aanwezig waren om het probleem van de landbouwschade aan te pakken. De Raad aanvaardde het gebruik van lokaas bij kastvallen. Die kastvallen mogen dan wel geen stootvogels aantrekken. Hij pleitte ook voor het labelen van die kastvallen volgens een systeem dat unieke identificatie mogelijk maakt.

De Minaraad was het er principieel niet mee eens dat bijzondere veldwachters ertoe gemachtigd zouden worden om het gehele jaar door everzwijnen te bestrijden. Hij riep daarom op om, na overleg met de *stakeholders*, snel tot adequate maatregelen te komen. De Minaraad stond ook principieel negatief tegenover het idee om de bijzondere veldwachters die niet in het bezit zijn van een geldige jachtvergunning, het gehele jaar door jachtdaden met het geweer te laten verrichten tegen Canadese en grauwe ganzen.

De Minaraad betreurde het dat de beslissing om de populatie van verwilderde katten te reguleren, niet gebaseerd was op een grondige wetenschappelijke evaluatie. Hij wees er ook op dat de voorgestelde maatregel om de vossenpopulatie te reguleren op een foutieve rechtsgrond gestoeld was. Het uitgangspunt voor vossenpopulatieregulerend beleid moet uitgaan van de vos als inheemse soort, waarvan uitroeiing niet aan de orde kan zijn. De Minaraad onderscheidde vervolgens drie krachtlijnen voor het beleid ten aanzien van vossen. Het uitgangspunt is de gewone jacht, waarbij er gestreefd wordt naar een duurzame vossenpopulatie. Daar ligt de eerste uitdaging in het omschrijven van de wenselijke omvang van die populatie. Wanneer vossen echter wildschade veroorzaken, kan bijzondere bejaging ingezet worden, maar dan moet onder andere een nieuwe openingstijd voor bijzondere jacht in het Jachtopeningsbesluit ingeschreven worden. Ten slotte vond de Raad dat interferentie van vossenpredatie met natuurbehoudsdoelstellingen behandeld moest worden op basis van de soortenbeschermingsplannen in uitvoering van het Soortenbesluit.

Tot slot stemde de Minaraad in met de voorgestelde kleinere ontwerpwijzigingen en vereenvoudigingen: de veranderde verwijzing naar de soortenwetgeving, de procedureverandering met betrekking tot vogelrijke gebieden, de aanlevering

van formulieren en de rapportering van de reguleringsactiviteit. Dit nam niet weg dat er volgens de Minaraad nog verdere vereenvoudigingen mogelijk waren.

Zoals de Minaraad in het advies over de organisatie van het jachtexamen en over de jachtvoorwaarden aankondigde, bracht hij eind 2011 een briefadvies op eigen initiatief uit over de **jacht bij extreme winterse weersomstandigheden**²³. Om eenduidigheid en rechtszekerheid te verschaffen, vroeg de Minaraad om de jachtvoorwaarden aan te passen. De Raad pleitte ervoor om de jacht op te schorten wanneer er een sneeuwtapijt ligt van 5 centimeter sneeuw. De sneeuwregeling moet gelden tot 24 uur na het vallen van de laatste vlok. Op die manier wordt het naspeuren van wild niet te gemakkelijk gemaakt. De Raad formuleerde eveneens een aantal uitzonderingen.

De Raad stelde ook voor om bij vorst enkel de jacht op te schorten voor waterwild en dit wanneer de helft of meer van de oppervlakte van de waterpartijen bevroren is. De Administrateur-generaal van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) hoort op advies van de provinciale directeur de beslissing tot opschorting van de jacht te nemen. De beslissing geldt per provincie. Deze regeling moet de rechtszekerheid garanderen en de handhaving op het terrein vergemakkelijken. De Minaraad vond dat het ANB de voorgestelde maatregelen gedurende de komende winters moet evalueren vanuit een beleidsmatig oogpunt, het INBO zou een rol kunnen spelen bij de evaluatie vanuit een wildbeheersoptiek.

Jagers maken intensief gebruik van de **jachtkansel** of hoogzit om te jagen op reeën en wilde zwijnen. Dit zijn tijdelijke constructies die de jager tijdens het jagen overzicht verleent over het terrein zonder dat hij zelf door het wild waargenomen wordt. Volgens de bestaande regelgeving moest een jager anno 2011 voor elk type hoogzit een stedenbouwkundige vergunning aanvragen²⁴. In de realiteit is een hoogzit maar enkele jaren in gebruik. Daarna verplaatst de jager hem naar andere locaties of jachtterreinen. De Minaraad stelde dan ook, met zijn advies op eigen initiatief voor om jachtkansels (hoogzitten) vrij te stellen van de verplichting tot aanvraag van stedenbouwkundige vergunning omdat het om tijdelijke constructies gaat en omdat die constructies de veiligheid voor de omgeving ten goede komen. Tegelijk vroeg de Raad om het begrip "jachtkansel" goed te definiëren.

Met het **Wildziektendecreet** wilde de Vlaamse Regering een rechtsbasis scheppen voor de preventie, bewaking en bestrijding van alle ziekten bij in het wild levende dieren die een belangrijke bedreiging vormen voor de volksgezondheid, de economische welvaart van beroepsmatige dierenhouders

23 Briefadvies van 20 oktober 2011 op eigen initiatief betreffende de jacht bij extreme winterse weersomstandigheden. Minaraad, 2011|64. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

24 Briefadvies van 20 oktober 2011 betreffende de vrijstelling van een stedenbouwkundige vergunning voor de jachtkansel. Minaraad, 2011|67. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

en/of het natuurbehoud²⁵. Minaraad en SALV waren er tevreden over dat met het ontwerp een eerste stap gezet werd in de preventie, bewaking en bestrijding van ziekten bij in het wild levende dieren. Ze vroegen wel een prioritering van de uitvoeringsbesluiten, om zo snel een operationeel instrument in handen te hebben, want snelheid is cruciaal bij een uitbraak. Daarom adviseerden de Raden om voorwaardelijke bepalingen op te nemen in de uitvoeringsbesluiten, die de bevoegde minister zo nodig in werking zou kunnen stellen.

Volgens de Raden lag het zwaartepunt van een realistische uitwerking op preventie en sensibilisering. Om de verspreiding van ziekten te beperken adviseerden de Raden dat zowel de overheid als de particulier alle maatregelen moest kunnen nemen die redelijkerwijs genomen kunnen worden. De Raden verwezen hiervoor naar vergelijkbare bepalingen in het Wildschadebesluit.

Het aangaan van samenwerkingsverbanden, zowel departementaal, gewestelijk en federaal, was eveneens cruciaal volgens SALV en Minaraad. Op die manier moet duidelijk worden wie wat doet, en wie wat betaalt. Een bijkomend voordeel was het ontstaan van schaalvoordelen.

Zowel de monitoring, de sensibilisering en preventie als de aanpak van concrete crisissituaties en de schadebehandeling hebben een budgettaire impact. De Raden stelden dat de bevoegde entiteiten van de betrokken beleidsdomeinen de middelen voor monitoring, sensibilisering en preventie moeten dragen. Voor het behandelen van een crisis gaven de Raden de voorkeur aan de ontwikkeling van een fonds als budgettair "*framework*". Het was ook onduidelijk of de huidige federale regeling zou volstaan om potentiële economische schade te dekken. Ten slotte gingen de Raden nog in op het gebrek aan cijfergegevens, de naam van het decreet, de definities en de wijze waarop het schadefonds in werking gesteld zou worden.

Bos

De Vlaamse Regering besloot vorig jaar steun te verlenen aan de ontwikkeling van **boslandbouwsystemen**²⁶. Dit zijn vormen van grondgebruik waarbij op een perceel een teelt van bomen wordt gecombineerd met een landbouwteelt. Met deze vorm van verwevenheid wilde de regering het creatief en innovatief omgaan met het gebruik van de open ruimte stimuleren. Deze regeling kwam – qua budgetaanwending – in de plaats van een aantal andere, uitdovende, agromilieumaatregelen uit het plattelandsprogramma 2000-2006, zoals groenbedekking, toepassing van geïntegreerde productiemethode in de pitfruitteelt en mechanische onkruidbestrijding gecombineerd met rijbespuiting.

25 Gezamenlijk advies met SALV van 22 september 2011 over het ontwerp van decreet betreffende de preventie, bewaking en bestrijding van ziekten bij in het wild levende dieren. Minaraad, 2011|53. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

26 Gezamenlijk advies met SALV van 28 april 2011 over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende het verlenen van subsidies voor landbouwsystemen. Minaraad, 2011|22. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

De SALV en de Minaraad konden zich verenigen met het invoeren van deze nieuwe regeling. Niettemin vroegen ze enkele juridische onduidelijkheden uit te klaren. Zo was de relatie met onder meer het Bosdecreet, het Natuurdecreet en de Pachtwet voor interpretatie vatbaar. De Raden vonden het belangrijk dat de landbouwers niet opgezadeld werden met extra administratieve lasten en dat ze – indien gewenst – konden terugkeren naar de oorspronkelijke landbouwsituatie. Ten slotte vroegen SALV en Minaraad om de voorziene subsidies per begunstigde op te trekken, het minimum aantal bomen per ha te verminderen tot 30 en de minimumoppervlakte op bedrijfsniveau te verlagen.

In het ontwerp **verzameldecreet leefmilieu en natuur** – wat hierna verder wordt samengevat – stelden Minaraad, SALV en SERV een wijziging van artikel 81 van het Bosdecreet vast, die de opgelegde voorwaarden bij een kapvergunning afdwingbaar zou maken²⁷. Bij het bepalen van de voorwaarden, was er geen overleg met de aanvrager of inspraak voorzien en er bestond geen beroepsmogelijkheid tenzij bij de Raad van State. De administratie zou bijgevolg een ongewone hoge bevoegdheid gekregen hebben. De Raden kantten zich daarom tegen het afdwingbaar maken van de voorwaarden bij een kapmachtiging, met name zolang er geen kader voorzien werd voor inspraak en administratief beroep.

27 Gezamenlijk advies met SALV en SERV van 8 september 2011 betreffende het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur (verzameldecreet). Minaraad, 2011|45. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Erkenningen

In 2011 kreeg de Minaraad heel wat erkenningsdossiers voorgelegd. Het betrof hoofdzakelijk erkenningen van private natuurreservaten (19)²⁸, maar ook regionale landschappen (4)²⁹ kwamen aan bod.

- 28 Advies van 20 januari 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Keygnaert" te Zandvoorde en Oudenburg. Minaraad, 2011|02. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 20 januari 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Reservaatzone Donkmeer" te Berlare. Minaraad, 2011|03. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden en Hubertus Vereniging Vlaanderen onthielden zich.
- Advies van 24 februari 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Middenloop Zwalm" te Brakel, Zottegem en Zwalm. Minaraad, 2011|14. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 1 juni 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Boelaremeersen" te Geraardsbergen. Minaraad, 2011|25. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 1 juni 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Burreken" te Brakel, Horebeke en Maarkedal. Minaraad, 2011|26. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 1 juni 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Groen Neerland" te Wilrijk. Minaraad, 2011|27. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 5 juli 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Breeven" te Geel en Kasterlee. Minaraad, 2011|36. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 5 juli 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Dommelvallei" te Overpelt, Peer, Hechtel-Eksel en Houthalen-Helchteren. Minaraad, 2011|37. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 5 juli 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het privaat natuurreservaat E-151 "Fondatie van Boudelo" te Sint-Niklaas en Stekene. Minaraad, 2011|39. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 8 september 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het privaat natuurreservaat E-362 "Assels" te Gent. Minaraad, 2011|46. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 8 september 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Stappersven" te Kalmthout en Essen. Minaraad, 2011|47. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 22 september 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Gulke Putten" te Ruislede en Wingene. Minaraad, 2011|54. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 22 september 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "De Kevie" te Tongeren. Minaraad, 2011|55. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 20 oktober 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het privaat natuurreservaat E-296 "Heidemeersen" te Berlare en Wichelen. 2011|66. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 20 oktober 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het privaat natuurreservaat E-410 "Rummens Bos" te Geetbeets en Nieuwerkerken. Minaraad, 2011|68. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond onthield zich. Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden en Hubertus Vereniging Vlaanderen namen een minderheidsstandpunt omdat ze het dossier in het algemeen onvoldoende rijp achtten voor een (gunstige) advisering.
- Briefadvies van 20 oktober 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het privaat natuurreservaat E-320 "Zwarte Bos" te Bierbeek. 2011|69. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 20 oktober 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het privaat natuurreservaat E-367 "Niels Broek" te Niel en Schelle. 2011|70. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Briefadvies van 17 november 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het privaat natuurreservaat "Blankaart" te Diksmuide en Houthulst. 2011|76. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond onthield zich.
- Briefadvies van 17 november 2011 betreffende de erkenningsaanvraag van het privaat natuurreservaat E-409 "Gondebeek" te Melle, Merelbeke en Oosterzele. 2011|77. De Raad keurde het briefadvies goed, maar Boerenbond onthield zich. Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden nam een minderheidsstandpunt in en adviseerde het dossier negatief.
- 29 Advies van 24 februari 2011 betreffende de voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete. Minaraad, 2011|13. De Raad keurde het advies unaniem goed.
- Briefadvies van 5 juli 2011 betreffende de aanvraag tot hernieuwing van de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap Houtland. Minaraad, 2011|34. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.
- Briefadvies van 5 juli 2011 betreffende de aanvraag tot definitieve erkenning van het Regionaal Landschap IJzer en Polder. Minaraad, 2011|35. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.
- Briefadvies van 20 oktober 2011 betreffende de aanvraag tot hernieuwing van de definitieve erkenning van zeven regionale landschappen en de uitbreiding van het werkingsgebied van twee regionale landschappen. Minaraad, 2011|65. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich meestal systematisch bij de adviezen over de erkenningen van private natuurreservaten, omdat de procedure voor de afbakening van de visiegebieden en uitbreidingsperimeters onvoldoende transparant zou zijn. Ze uitten ook bedenkingen bij een aantal “*governance*”-aspecten van de erkenningsprocedures.

3.3 Materialenbeheer – Natuurlijke hulpbronnen

Materialen en afvalstoffen

Het advies over het ontwerp **Materialendecreet** bouwde voor een belangrijk deel verder op het advies dat de Minaraad en de SERV in januari 2010 over hetzelfde onderwerp uitbrachten³⁰. De Raden toonden zich globaal tevreden over de impact van het eerdere advies. Voor de toekomstige aanpak werd vooral gewezen op de diverse manieren van afstemming: de wederkerige afstemming met het federale productbeleid en met aanpalende Vlaamse beleidsdomeinen waarop het Materialendecreet impact heeft, inclusief de wederkerige afstemming met andere regelgeving. De Raden onderschreven de grote principes van het Materialendecreet. Zij apprecieerden het dat het EU-voorzitterschap gebruikt werd om het duurzaam materialenbeleid in de kijker te zetten en wilden dat die inspanningen verder opgedreven werden. Het zevende vlaggenschipinitiatief van de EU “*Efficiënt gebruik van hulpbronnen*” bood daarvoor een kader en een kans.

Bij de artikelsgewijze bespreking herhaalden de Raden dat zij het belang van energie-efficiëntie in de afvalbeheershiërarchie onderschrijven maar daarbij moet de hele keten in ogenschouw genomen worden. Ze vonden dat de administratieve lasten beperkt moest worden door een systeem van wederzijdse acceptatie van registraties voor ondernemingen die afvalstoffen inzamelen of vervoeren enz. Lidstaten konden voor sommige afvalstoffen zelf beslissen of die afvalstoffen nog langer een afvalstof zijn. Dat had ertoe kunnen leiden dat dezelfde afvalstof in bepaalde lidstaten soms een afvalstof bleef en in andere lidstaten niet. Voor dat probleem was een sluitende oplossing nodig.

Een afvalstof die via een procedure van grondstofverklaring de “einde-afval”-fase bereikt heeft of als bijproduct aangemerkt is, kon op basis van het ontwerp Materialendecreet onderworpen worden aan de REACH-registratie. Dit impliceerde dubbel werk. Hiervoor was een pragmatische oplossing nodig.

³⁰ Gezamenlijk advies met SERV van 24 februari 2011 over het ontwerp Materialendecreet. Minaraad, 2011|12. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

De Raden legden ten slotte een aantal principes voor die bewaakt moesten worden bij de uitwerking van een structuur voor een Plan C. Gezien de specificiteit van transitieprocessen die aan de orde waren en uitgaande van de voorgelegde principes, vonden de Raden dat de regering hiervoor een specifieke aangepaste structuur kon uitwerken. Het voorstel dat in de Bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering werd uitgewerkt, was in essentie niet in tegenspraak met de door de SERV en de Minaraad voorgelegde principes.

Tijdens de zomer legde de Vlaamse Regering het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (**Vlarema**) voor ter advisering³¹. Het Vlarema zou gelijktijdig met het Materialendecreet in werking treden en het Vlaamse reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (Vlarea) vervangen. De Minaraad en de SERV waardeerden de transparantie van het proces en het betrekken van de *stakeholders* bij de voorbereiding van het Vlaamse materialenbeleid. De Raden vonden dat Vlaanderen de transformatie moest maken van een afval- naar een materialenbeleid om zijn milieuproblemen en economische problemen op te lossen. Maar een koploperspositie hield tegelijk risico's in. De transformatie mocht er niet toe leiden dat het draagvlak voor het materialenbeleid in het gedrang zou komen.

De herziening van het instrumentarium in 2015 inspireerde de raden om ook bijsturingen te vragen aan het instrument van de milieubeleidsovereenkomst (MBO). De raden beschikten verder over te weinig informatie om een uitspraak te doen over de regiefunctie voor composteerinstallaties. Toch wensten zij dat de overheid hiervoor een oplossing uitwerkte in het Vlarema. De Minaraad en de SERV steunden ten slotte het gebruik van kwaliteitsborgingssystemen voor inzamelaars, afvalstoffenhandelaars en -makelaars, maar ze vroegen gelijktijdig acties te ondernemen tegen "*freeriders*".

3.4 Omgevingsbeleid

Waterbeleid

De Vlaamse Regering stelde begin 2011 voor om de **toepassingsregels** van de **watertoets** te wijzigen³². De bijsturingen vormden de eerste stap van een uitgebreider wijzigingsproces, want de conclusies van het nieuwe evaluatieonderzoek naar aanleiding van de zware overstromingen van november 2010, noch deze van het Vlaams Parlement zaten al vervat in het ontwerpbesluit. Dit noopte de Minaraad en de SERV om hun advies op te splitsen. Het eerste advies ging in op het ontwerpbesluit zelf, het tweede advies op eigen initiatief zou ingaan op de andere aspecten van de watertoets.

³¹ Gezamenlijk advies met SERV van 22 september 2011 over het ontwerp van besluit tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (Vlarema). Minaraad, 2011|51. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

³² Gezamenlijk advies met SERV van 28 april 2011 over het ontwerpbesluit watertoets. Minaraad, 2011|20. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

De actualisatie van de kaart van de overstromingsgevoelige gebieden was volgens de Raden een maatregel van goed bestuur als ze voldoende openbaar en toegankelijk gemaakt zou worden. Ze pleitten ook voor duidelijke criteria om rechtszekerheid te creëren en voorspelbaarheid te garanderen. Een actualisatie van de overstromingsgevoelige gebieden mocht verder geen invloed hebben op de vergunningstermijn, noch op de doeltreffendheid van de watertoets.

Voor de Raden was de detaillering van de kaart tot op perceelniveau of nog fijner heel belangrijk om zicht te krijgen op de impact van een project. De Raden vreesden echter dat de combinatie van een toename van gebieden met een verplichte adviesvraag zou leiden tot overbelasting van de overheden. Daarom suggereerden ze om een onderscheid te maken tussen de adviesvraagplicht voor kritische zones waar externe effecten buiten het perceel te verwachten zijn en een niet verplichte adviesvraag voor niet-kritische gebieden waar het risico enkel voor het perceel zelf geldt.

De Minaraad en de SERV steunden de vraag om informatie te verstrekken over de bouwcriteria in een aantal types van gebieden. Dit zou tijd en kosten kunnen sparen voor alle actoren. Naast de bestaande brochure was er nood aan een *website* die zich richt op alle betrokkenen en mogelijk een onderscheid maakt tussen professionele en niet-professionele gebruikers.

↓ Bert Kaufmann,
wikimedia

De Raden vroegen zich af of reliëfwijzigingen (vanaf een minimale oppervlakte) niet opgenomen moesten worden bij de adviesplichtige werken. Het uitsluiten van grondwaterwinningen van de watertoets verdiende een motivering. Ten slotte hadden de Raden nog juridisch-technische vragen over de verenigbaarheid van het besluit met het decreet inzake de afstemming op de bindende bepalingen van de waterbeheerplannen en over hun verordenende kracht voor de burgers.

Aanvullend op hun eerdere advies brachten de Minaraad en de SERV vlak voor het zomerreces bijkomende aanbevelingen uit over het **instrument watertoets**, die rekening hielden met de conclusies van het nieuwe evaluatieonderzoek³³. De Raden stelden dat de bestaande watertoets niet naar behoren werkte. De overstromingen van nieuwbouwwoningen eind 2010 toonden aan dat de watertoets niet aan alle verwachtingen voldaan had. Daarom wilden de twee raden aanpassingen aan de watertoets. Ze vroegen de Vlaamse overheid in de eerste plaats om negatieve watertoetsen te vermijden door informatie over overstromingsgevoelige gebieden beschikbaar te maken. Nog belangrijker vonden ze het om efficiëntere procedures uit te werken op het juiste administratieve niveau. Vervolgens pleitten ze ervoor om weigeringen van bouwvergunningen beter te motiveren en bij een bouwverbod een eerlijke schaderegeling te voorzien.

Het ontwerp van **programmadecreet** ter begeleiding van de begroting 2012 wijzigde de waterheffingsregelingen niet ingrijpend³⁴. De Minaraad vond dit terecht, maar wees op het ontbreken van een geëxpliciteerd beleidskader voor de inzet van milieuheffingen. De inzet van financieel-economische instrumenten om de milieu-impact van afval of afvalwater aan te pakken moest voor de Minaraad zo integraal mogelijk bekeken worden. Dit betekende onder meer dat de regelgever blijvend oog moest hebben voor het regulerende karakter van economische instrumenten.

Het programmadecreet bepaalde dat vergunningen die op basis van het Grondwaterdecreet verleend werden, geldig bleven voor de vastgestelde termijn tot ten hoogste twintig jaar te rekenen vanaf 1 januari 1999. Dit impliceerde dat grondwaterwinningen vergund konden zijn met een milieuvergunning of met een oude grondwatervergunning. De Minaraad vroeg zich af of de doelstellingen van art. 50 van het programmadecreet (het verduidelijken van de twee mogelijke heffingsplichtigen) ook van toepassing zouden zijn op de grondwaterwinningen met een oude grondwatervergunning. De Raad was daar voorstander van.

33 Gezamenlijk advies met SERV van 5 juli 2011 over de watertoets (eigen initiatief). Minaraad, 2011|32. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

34 Briefadvies van 20 oktober 2011 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012. Minaraad, 2011|60. De Raad keurde het advies goed. De SERV-partners onthielden zich.

Door het **verzameldecreet** viel de wettelijke verankering van de maximale gewestelijke tegemoetkoming voor de aanleg en verbetering van openbare riolering weg³⁵. Minaraad, SERV en SALV stelden vast dat de toewijzing van de bevoegdheid aan de Vlaamse Regering onvoldoende gemotiveerd werd. In het belang van de continuïteit van het beleid vonden ze dat het Vlaams Parlement zich moest uitspreken over de te hanteren criteria om de subsidiepercentages te bepalen. De Raden vroegen ook werk te maken van een fundamentele aanpak met een langetermijnvisie en met een investeringstraject voor de inzameling en zuivering van huishoudelijk afvalwater. Een grondige hervorming van het Rioolsubsidiebesluit moest kaderen in een totaal beeld over een sluitende financiering op lange termijn van het rioolbeheer.

Het verzameldecreet schakelde ook de termijn voor minimumlevering van elektriciteit, gas en drinkwater gelijk. Hierdoor werd de termijn voor waterlevering opgetrokken van 14 tot 30 dagen. De Raden vonden de termijnwijziging positief, maar slechts een eerste stap om een *modus vivendi* te bereiken die constructieve oplossingen moet bieden voor maatschappij, klant en OCMW. Ten slotte ondersteunden de Raden de verankering het Drinkwaterdecreet van de rapportageplicht voor gemeentelijke rioolbeheerders over de uitvoering van de saneringsplicht, maar formuleerden ze nog enkele bijkomende suggesties om te streven naar meer efficiëntie, effectiviteit, beperking van plan- en rapportagekosten en maximale afstemming met de bestaande beleids- en beheerssystemen.

Luchtkwaliteitsbeleid

De Minaraad en de SERV ontvingen in oktober 2011 de adviesvraag over de omzetting van de **richtlijn industriële emissies (RIE)**³⁶. De richtlijn bevatte regels voor een geïntegreerde preventie en voor de bestrijding van verontreiniging door industriële activiteiten om de milieukwaliteit en de gezondheid van de mens te beschermen. Het bestaande decretale kader bleek niet volledig toereikend om de RIE volledig om te zetten in Vlarem I, Vlarem II, Vlarem III en het milieuhandhavingsbesluit. Het voorontwerp van decreet voerde daarom de nodige decretale wijzigingen door. Aangezien ongeveer de helft van de bedrijven waarop deze richtlijn betrekking heeft, landbouwbedrijven waren, besloot de SALV zich op eigen initiatief aan te sluiten bij de advisering. De Raden stelden vast dat de decretale aanpassingen zich beperkten tot wat strikt noodzakelijk was om de richtlijn toe te passen. De Raden vroegen daarnaast om het concept van integrale milieuvorwaarden te evalueren en om de BBT-conclusies snel en gestructureerd te vertalen in Vlarem.

³⁵ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 8 september 2011 betreffende het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur (verzameldecreet). Minaraad, 2011|45. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

³⁶ Gezamenlijk briefadvies met SERV en SALV van 17 november 2011 over de omzetting van de richtlijn industriële emissies. Minaraad, 2011|73. De Raden keurden het gezamenlijke briefadvies unaniem goed.

De Vlaamse Regering probeerde gelijktijdig **uitstel** te bekomen bij de Europese Commissie voor de **grenswaarden van NO₂** tegen 2015³⁷. Maar uitstel met vijf jaar was slechts mogelijk op voorwaarde dat een luchtkwaliteitsplan werd opgesteld. De uitstelaanvraag en een ontwerp van luchtkwaliteitsplan werden aan verschillende adviesraden voorgelegd, waaronder de Minaraad. De Raad onderschreef het advies van de mobiliteitsraad (MORA), maar formuleerde ook enkele additionele opmerkingen. Hij wees in de eerste plaats op de negatieve impact van NO₂ op de gezondheid van mens en dier en op de vegetatie. Vervolgens benadrukte hij de nood aan een jaarlijkse monitoring van de transitie naar een groen wagenpark. De Raad pleitte ook voor bijkomende maatregelen indien mocht blijken dat het aandeel dieselvoertuigen bij nieuw ingeschreven wagens onvoldoende zou afnemen.

Samen met de SERV werd er ook geadviseerd over de sectorale afwijkingsaanvraag VLAREM voor de emissie van cyaanwaterstof bij katalytische kraking door petroleumraffinaderijen. Organisaties uit de SERV en de Minaraad kunnen met name voor bepaalde sectoren of categorieën van inrichtingen een wijziging van de voorwaarden vragen, met een adviesvraagprocedure tot gevolg. Binnen die context diende Voka een **sectorale afwijkingsvraag in voor**

³⁷ Briefadvies van 17 november 2011 over de uitstelaanvraag voor de normen van NO₂ in uitvoering van artikel 22 van de Europese richtlijn 2008/50/EG betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa. Minaraad, 2011|74. De Raad keurde het advies goed. Boerenbond, Voka en Unizo onthielden zich.

de raffinaderijensector³⁸. Voka vroeg om de algemene emissiegrenswaarde voor lucht voor de parameter cyaanwaterstof (HCN) van 5 mg/Nm³ op te trekken tot 50 mg/Nm³ als maandgemiddelde voor de raffinaderijensector. Daar bovenop stelden ze voor om de “*Fourier Transform Infrarood Spectroscopie*” als continue meetmethode voor HCN toe te voegen aan bijlage 4.4.2. van Vlarem II.

De SERV en de Minaraad onderschreven beide elementen van de sectorale afwijkingsvraag voor de HCN-emissie bij katalytische kalking door raffinaderijen omdat de immissies ver beneden de gevarendrempel blijven en dus geen negatieve gezondheidseffecten voor de omwonenden impliceren. Toch formuleerden de Raden naar aanleiding van de adviesvraag nog enkele algemene bemerkingen. Ten eerste vroegen ze om in de toekomst steeds rekening te houden met de meetbaarheid ervan. Ten tweede stelden ze voor om na te gaan wat het effect zou zijn van een veralgemeende toepassing van de continue meetmethode voor HCN in bedrijven met andere productieprocessen. Ten derde wezen de Minaraad en de SERV erop dat een versoepeling van normen geen aanleiding mocht geven tot een verhoging van de emissies.

Bodembeleid

De Vlaamse Regering werkte in het voorjaar van 2011 een **wijziging van Vlarebo** uit om groeven, graverijen, uitgravingen en andere putten te kunnen opvullen met niet-verontreinigde uitgegraven bodem en bagger- en ruimingsspecie³⁹. De Minaraad en de SERV vonden dit een aanzienlijke versoepeling die echter niet gemotiveerd werd. Ze waren de mening toegedaan dat het dossier onvoldoende onderbouwd was om er alle aspecten van te kunnen beoordelen. De Raden vroegen absolute duidelijkheid over de aanvulling van de deklaag zowel in Vlarebo als in Vlarem II. Ze stelden dat de deklaag in landbouwgebied minimaal een dikte van 2 meter moest hebben in plaats van de voorgestelde 1,5 meter. Ze baseerden zich hiervoor op de Code van de Goede Praktijk voor de heraanleg van ontginningen in functie van landbouw.

Ongeveer gelijktijdig stelde de Vlaamse Regering voor om het **Brownfield-decreet** uit 2007 te wijzigen⁴⁰. De aanpassingen hadden vooral betrekking op de werking van enkele overheidsinstellingen (*brownfield-cel*, PMV, rol Vlaamse overheid, onderhandelaars). Het doel was om het bestaande beleid voor *brownfield*-convenanten te bestendigen en op die manier meer rechtszekerheid te creëren voor potentiële ontwikkelaars. In de visienota stonden enkele nieuwe (financiële) instrumenten uitgewerkt.

38 Gezamenlijk briefadvies met SERV van 17 maart 2011 over de sectorale afwijkingsaanvraag Vlarem voor de emissie van cyaanwaterstof bij katalytische kalking door petroleumraffinaderijen. Minaraad, 2011|16. De Raden keurden het gezamenlijke briefadvies unaniem goed.

39 Gezamenlijk advies met SERV van 1 juni 2011 over de aanpassing van Vlarebo. Minaraad, 2011|24. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

40 Gezamenlijk advies met SERV van 8 juni 2011 over het voorontwerp van Decreet tot wijziging van het Decreet van 30 maart 2007 betreffende *Brownfield*-convenanten. Minaraad, 2011|30. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

De SERV en de Minaraad achtten een structurele verderzetting van het *brownfield*-beleid positief maar waren van oordeel dat het voorontwerp van decreet te beperkt was uitgewerkt in verhouding met de begeleidende visienota. Het *brownfield*-beleid moest volgens de Raden geflankeerd worden door een krachtig preventief beleid zodat de *brownfield*-problematiek op lange termijn een uitdovend karakter zou krijgen. De Raden drongen daarom aan op een evaluatie van de financiële aspecten van het *brownfield*-beleid. Deze evaluatie moest het hefboomeffect en de doelmatigheid van de bestaande stimuli en de mogelijke alternatieven onderzoeken op efficiëntie en effectiviteit. Op basis van deze onderzoeksresultaten zou de overheid vervolgens een gedifferentieerd ondersteuningsbeleid kunnen uitwerken met aandacht voor de uitbouw van een detectie- en inventarisatiesysteem op basis van de verontreinigingsgraad, de geografische ligging en de sociaaleconomische context van de te saneren *site*. Dat zou tegen het einde van de legislatuur (2014) tot een goed onderbouwd *brownfield*-beleid kunnen leiden, aldus de Raden.

Geluidshinder

De Vlaamse Regering is bezorgd over de toenemende gehoorschade bij jongeren door de blootstelling aan luidruchtige muziekactiviteiten. Daarom stelde de regering voor om vanaf 2012 **geluidsnormen voor muziekactiviteiten** op te leggen via een aanpassing van Vlarem I en II⁴¹. De Minaraad onderschreef de bezorgdheid van de regering en was van mening dat beleidsmaatregelen noodzakelijk en dringend zijn. De Minaraad wees erop dat een voldoende groot draagvlak, zowel voor de voorgestelde normen als voor de keuze van het beleidsinstrument waarmee deze normen worden ingevoerd en gehandhaafd, essentieel zou zijn voor een effectieve implementatie. De Minaraad had begrip voor de keuze voor een wetgevend instrument, in plaats van voor meer vrijblijvende initiatieven, maar wees er wel op dat de voorgestelde regelgeving een niet onaanzienlijke impact zou hebben voor (vooral) kleine organisatoren van muziek evenementen evenals voor de lokale overheden. Het invoeren van deze normen moest dan ook gepaard gaan met een adequate ondersteuning van deze actoren.

Het feit dat de voorgestelde normen worden beschouwd als een compromis tussen enerzijds de beperking van het risico op gehoorschade en anderzijds het toelaten van een positieve muziekbeleving, had volgens de Minaraad een aantal gevolgen. Het feit dat de normen boven de "veilige grens" liggen, betekende voor de Minaraad dat er nog steeds gehoorschade kan optreden. Gelet op de niet gegarandeerde effectiviteit van (wegwerp)oordopjes geeft het gratis ter beschikking stellen hiervan de bezoeker mogelijk een vals gevoel van veiligheid. De Minaraad vroeg dan ook dat de Vlaamse Regering zou blijven zoeken naar

⁴¹ Advies van 29 september 2011 over het besluit van de Vlaamse Regering tot aanpassing van Vlarem I en II wat betreft het maximaal geluidsniveau van muziek in inrichtingen. Minaraad, 2011|58. De Raad keurde het advies unaniem goed.

betere alternatieven en minstens zou inzetten op de sensibilisatie van jongeren wat dit betreft. Het beroep doen op de verantwoordelijkheid van de bezoeker veronderstelt immers dat deze bezoeker voldoende geïnformeerd wordt. Aansluitend bij het compromis karakter van de normen, vroeg de Minaraad dat Vlarem voor evenementen gericht op kinderen jonger dan 12 jaar alleszins een maximum geluidsnorm zou opleggen, die is aangepast om gehoorschade bij dit specifieke doelpubliek te vermijden.

De Minaraad drukte haar waardering uit voor het feit dat ministers Schauvliege en Vandeuren gestart zijn met de ontwikkeling van een gehoorschadebeleid. De ontstane controverse toonde volgens de Minaraad in ieder geval de noodzaak aan van verder overleg met de betrokken sectoren. Ook een afstemming met de andere gewesten en een coördinatie van het beleid op EU-niveau zouden kunnen bijdragen aan een effectief beleid.

Mestbeleid

Begin 2011 werd het ontwerp actieprogramma voor de Nitraatrichtlijn 2011-2014, beter bekend als het **Mestactieplan 4 (MAP 4)**, voorgesteld⁴². Gegeven de beperkte adviestijd, de complexiteit van het dossier en de parallelle publieke consultaties, formuleerden de SALV, de Minaraad en de SERV op 17 maart 2011 een advies op hoofdlijnen op punten waarover tussen de verschillende betrokkenen overeenstemming was en/of reeds kon worden bereikt.

Concreet gingen de Raden in op (1) de waterkwaliteitsdoelstellingen, (2) de wenselijkheid van gestructureerd en regelmatig onderling overleg tussen de landbouw- en de milieusector, (3) het toepassen van de principes van goed bestuur in dit dossier, (4) de begeleiding en sensibilisering van landbouwers en de handhaving van het mestbeleid, (5) de erkenning van minimum zes kennishiaten, (6) de impact van het ontwerp MAP 4 op de biologische landbouw en (7) het MAP-meetnet.

Uiteraard bestonden er tussen de verschillende actoren uit de Raden (nog) uiteenlopende visies op een aantal deelaspecten van het ontwerp Mestactieplan 4. Voor die visies werd verwezen naar de reacties die de individuele ledenorganisaties van de raden kenbaar maakten in het kader van de publieke consultatie.

⁴² Gezamenlijk advies met SALV en SERV van 17 maart 2011 over het ontwerp actieprogramma Nitraatrichtlijn 2011-2014 (ontwerp MAP 4). Minaraad, 2011|16. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Mobiliteitsbeleid

De krachtlijnen van het toekomstige Vlaams mobiliteitsbeleid staan in het Mobiliteitsdecreet (2009) uitgetekend. Het is de bedoeling van de Vlaamse Regering om tegen eind 2012 over een nieuw Mobiliteitsplan Vlaanderen te beschikken dat voldoet aan de bepalingen van het decreet. Het **Mobiliteitsplan Vlaanderen** zal bestaan uit twee delen: een informatief en een richtinggevend deel. Het **informatieve deel** is een voornamelijk beschrijvend gedeelte en lag medio 2011 voor ter advisering⁴³.

Op basis van een relatief uitvoerige beschrijving van het risico dat gevormd wordt door de oliepiek en een beknopte aanduiding van verwante schaarsteproblemen, concludeerde de Minaraad dat het Ontwerp Informatief Gedeelte van het Mobiliteitsplan voor aanvulling vatbaar was op het vlak van bestaande toestand, belangrijke trends en ontwikkelingsscenario's. Het leek er immers op dat er te licht omgesprongen werd met de mogelijke risico's inzake bevoorradingszekerheid van aardolie, edele metalen, ruimte, water – en mogelijks andere voorraden aan milieugoederen die van belang zijn voor het genereren van mobiliteit.

Voortbouwend op deze vaststelling beval de Minaraad aan om duidelijker te zijn over de wijze waarop toekomstverkenningen ingezet worden, om de bandbreedte die bekomen wordt door de ingezette scenario's op een methodische wijze te verbreden, om de opmaak van de onderscheiden scenario's te oriënteren op de dimensies draagkracht voor en vraagkracht van de mobiliteit, en om het wensbeeld of de wensbeelden duidelijker en gedurfter te richten op duurzame ontwikkeling.

3.5 Deugdelijk bestuur

Duurzame ontwikkeling

In juni 2012 vindt in Rio de Janeiro de vervolgconferentie Rio+20 plaats. Twintig jaar na de *Earth Summit* in Rio verzamelen wereldleiders opnieuw om richting te geven aan het duurzame ontwikkelingsbeleid. De Minaraad volgde vorig jaar het voorbereidingsproces op van de Rio+20 conferentie in 2012. In de aanloop tot eventuele adviesvragen over **Rio+20**, groene economie en aangepaste sturingsmechanismen, formuleerde de Raad een aantal aanbevelingen voor een optimale **consultatieprocedure**⁴⁴. De Raad vond dat de resultaten van het Rio+20-proces weerklank moesten vinden in de bestaande, intern-Vlaamse, transversale beleidsprogramma's. Een beleid aangaande Rio+20 zou pas zin

43 Advies van 5 juli 2011 over het ontwerp informatief gedeelte van het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen. Minaraad, 2011|38. De Raad keurde het advies goed. De sociaal-economische partners onthielden zich omdat ze al in de MORA een advies over het ontwerp hadden vastgesteld.

44 Briefadvies van 1 juni 2011 over de consultatieprocedure inzake RIO+20. Minaraad, 2011|28. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

hebben als het in interactie trad met de bestaande strategische beleidsprocessen (o.m. ViA/Pact2020, VSDO, de in ontwikkeling zijnde beleidsplannen mobiliteit, ruimte klimaat en milieu, het Witboek Nieuw Industrieel Beleid). De Minaraad vestigde de aandacht op de vele *bottom-up*-initiatieven die vanuit het maatschappelijk weefsel ontstaan. Hij verwees ook naar het *stakeholderforum* over Rio+20 in oktober 2011. Dit kon een geschikte aanleiding zijn om een sterk en ondubbelzinnig politiek signaal te geven. Ten slotte hoopte de Raad dat het Rio+20-proces een verrijking voor het Vlaamse duurzaamheidsbeleid zou betekenen, en dat nieuwe inzichten ter harte genomen zouden worden bij het streven naar een duurzaam Vlaanderen.

Kort na het advies op eigen initiatief vroeg de Vlaamse Regering aan de Vlaamse adviesraden om advies over **RIO+20**⁴⁵. Minaraad, SALV en Vlabest besloten samen advies uit te brengen. De Raden stonden achter de idee van groene economie als kernthema voor Rio+20. Ze onderschreven ook de vaststelling van de Europese Commissie dat duurzaam landgebruik en landbouw een hoeksteen vormen voor de groene economie. De realisatie van die groene economie zou een breed pakket aan maatregelen, hervormingen en stimulansen vereisen. De Raden vroegen de Vlaamse en Europese ervaringen terzake te gebruiken, meer effectieve maatregelen in te schakelen en ineffectieve of schadelijke mechanismen af te schaffen.

Voor de Raden was absolute ontkoppeling cruciaal. De dematerialisering van de economie vormde een belangrijk element waarbij productie- en consumptiepatronen van overheden, bedrijven en particulieren een transitie ondergaan. De Raden ondersteunden de idee van "*Millennium Consumption Goals*". De Raden vonden ook dat de instelling(en) voor het internationale milieubeleid effectief moesten zijn voor het milieu en sociale rechtvaardigheid moesten bewerkstelligen. Daartoe was meer daadkrachtige internationale sturing noodzakelijk, net als het respecteren van een aantal bestuurswaarden om de effectiviteit van het bestuursysteem voortdurend te verbeteren. De Raden achtten het belangrijk om naast een duidelijk politiek engagement voor duurzame ontwikkeling een welomschreven set van doelstellingen te formuleren, die aansloten op de "*Millennium Consumption Goals*". Verder moesten die voldoende geoperationaliseerd worden en samengaan met concrete mandaten, verantwoordelijkheden en ondubbelzinnige financiële engagementen. Ten slotte pleitten de Raden voor de nodige transparantie, toegang tot informatie en participatie.

Het toekomstprogramma "Vlaanderen in Actie" (VIA) bestaat uit een reeks projecten of doorbraken. "**Innovatiecentrum Vlaanderen**" is één daarvan. De bedoeling ervan is de creatie van jobs, de Vlaamse bedrijven in staat stellen om internationaal door te groeien en Vlaanderen bij de top van de Europese

⁴⁵ Gezamenlijk advies met SALV en Vlabest van 22 september 2011 over RIO+20, de VN Wereldconferentie Duurzame Ontwikkeling in 2012, Rio de Janeiro, Brazilië. Minaraad, 2011|57. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

regio's te brengen. De conceptnota bij deze doorbraak probeerde de potentiële dwarsverbanden met andere doorbraken te detecteren en te realiseren⁴⁶. Uit de conceptnota leidde de Minaraad af dat het innovatiebeleid meer gericht werd op de aanpak van de grote maatschappelijke uitdagingen. Voor de Minaraad was dit een zeer positieve ontwikkeling. De Minaraad beval de regering aan om goed te overwegen welke types economische ontwikkeling kunnen leiden tot een maatschappij die functioneert binnen de beschikbare milieugebruiksruimte. De Raad vroeg ook goed te definiëren naar welke types economische groei de onderzoeks- en ontwikkelingsmiddelen bij voorkeur gekanaliseerd moesten worden. De Minaraad stond achter het idee om te komen tot een innovatieknooppunt voor groene energie. Vanuit innovatie-oogpunt bestond er een grote nood aan inspanningen voor verbeterde energie-efficiëntie in de bouwsector en in de industrie. In dit knooppunt zouden evenwel het ruimere middenveld, de steden en de gemeenten betrokken moeten worden. De Minaraad pleitte ervoor om prioriteit te geven aan technologieën die Vlaanderen echt op weg zouden zetten naar een energietransitie – wat bij koolstofopslag of bij onderzoek ten behoeve van een vierde generatie kernenergie niet het geval is. De Minaraad beval ten slotte aan om een uitspraak te doen over het verband tussen de processen in uitvoering van de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling en deze in uitvoering van de Conceptnota Innovatie Vlaanderen.

⁴⁶ Advies van 5 juli 2011 over een verdere invulling van de VIA-doorbraak "Innovatiecentrum Vlaanderen" – conceptnota over de stroomlijning van het gericht innovatiebeleid. Minaraad, 2011|41. De Raad keurde het advies goed. De sociaal-economische partners onthielden zich omdat ze zich binnen de SERV wensten uit te spreken over deze problematiek.

Instemmings- en oprichtingsdecreten

Het Vlaamse regeerakkoord van juli 2009 besteedde bijzondere aandacht aan de vergroening van de economie. Afgaande op de taakstelling en -omschrijving van het Energiebedrijf, sluit het voorontwerp van oprichtingsdecreet ook aan bij de duurzame langetermijnontwikkeling die in het Pact 2020 uitgetekend werd. De SERV en de Minaraad konden zich dan ook scharen achter de (machtiging tot) **oprichting van een Vlaams Energiebedrijf**, mits een aantal noodzakelijke aanvullingen gebeuren⁴⁷. De Raden misten wel een onderbouwde visie en behoeftanalyse voor het Vlaams Energiebedrijf. Die waren nodig opdat het Energiebedrijf ingezet zou worden op de werkelijke noden en prioriteiten in het Vlaamse energietransitiebeleid. Dit zou tevens de mogelijke afstemmingsproblemen met bestaande instrumenten, organisaties en structuren vermijden, rechter- en partijsituaties ontwijken, en een efficiënte afstemming met andere beleidsniveaus en -domeinen moeten verzekeren. De Raden vroegen dat die nadere omschrijving van het takenpakket van het Energiebedrijf op participatieve en transparante wijze invulling zou krijgen. Daarnaast drongen ze aan op aanvullende mechanismen voor aansturing en verhoogde transparantie van de werking van het Energiebedrijf.

Het **Internationaal Agentschap voor Hernieuwbare Energie (IRENA)** werd op 26 januari 2009 officieel opgericht in Bonn. IRENA heeft als doelstelling om het gebruik van alle vormen van hernieuwbare energie wereldwijd te promoten. De Vlaamse Regering wenste in te stemmen met de statuten van IRENA⁴⁸. Minaraad en SARiV gingen akkoord met dit voornemen en vroegen dat België snel zou toetreden tot IRENA, enerzijds omwille van de symboliek anderzijds in het licht van de vaststelling dat het aandeel hernieuwbare energie in België en Vlaanderen relatief laag ligt. De Raden waren van mening dat het lidmaatschap van IRENA België en Vlaanderen de gelegenheid biedt om de ontwikkeling van hernieuwbare energietechnologieën op de voet te volgen. Hoewel de toetreding tot IRENA een belangrijk signaal is, vroegen de Raden dat de toetreding niet beperkt blijft tot een louter symbolische handeling en dat er goede afspraken zouden worden gemaakt over de opvolging van de werkzaamheden van IRENA onder leiding van de deelstaten. De Raden meenden dat het lidmaatschap van IRENA een meerwaarde zou bieden voor zowel de verdere uitbouw van de eigen expertise als, op langere termijn, voor het uitvoeren van eigen hernieuwbare energietechnologieën naar geïndustrialiseerde landen, opkomende economieën en ontwikkelingslanden.

⁴⁷ Gezamenlijk advies met SERV van 3 februari 2011 over de machtiging tot oprichting van het Vlaams Energiebedrijf. Minaraad, 2011|8. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

⁴⁸ Gezamenlijk advies met SARiV van 8 september 2011 over het statuut van het Internationaal Agentschap voor Hernieuwbare Energie (IRENA). Minaraad, 2011|50. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Samenwerkingsakkoorden

In 1994 werd tussen de Belgische Staat en de drie Gewesten een samenwerkingsakkoord gesloten voor de **coördinatie van de in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen**. Omdat het samenwerkingsakkoord van 1994 enkele achterhaalde artikelen bevatte, en omdat door de Europese Verordening 1013/2006 ook een grotere nadruk gelegd werd op de handhaving op het terrein, werd besloten om het akkoord te actualiseren en te verbeteren op het vlak van handhaving⁴⁹. De Minaraad was tevreden met de actualisatie en ratificatie van het samenwerkingsakkoord en had geen opmerkingen op het voorontwerp van decreet. Bij het samenwerkingsakkoord stelde de Minaraad vast dat de onnodig complexe formule voor het berekenen van de bankgaranties afgeschaft was. De memorie van toelichting gaf daarover aan dat de vier bevoegde overheden zouden streven naar een eenvoudige, uniforme berekeningswijze. Maar bij de goedkeuring van het akkoord werd er nog geen definitieve formule vastgelegd. De Minaraad hoopte dat de harmonisatie van deze regel in de verschillende gewesten snel gerealiseerd kon worden. Hij wees er ook op dat het Vlaamse Gewest sinds begin 2000 al een eenvoudige, volledig transparante rekenregel gebruikt, die rechtszekerheid biedt.

Economische instrumenten

Het ontwerp van **decreet Economisch Ondersteuningsbeleid** moest het gelijknamige decreet van 31 januari 2003 vervangen⁵⁰. De wijzigingen waren beperkt. De verwijzingen naar de Algemene Groepsvrijstellingsverordening voor de definities en maximumpercentages voor de steunintensiteit vielen het meest op. De Minaraad vond het positief dat de Vlaamse Regering werkte met verwijzingen naar de artikels van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening. Zo kon het ontwerpdecreet flexibel inspelen op Europese wijzigingen. Daartegenover stond dat het ontwerpdecreet niet afgestemd was op het Groen- of Witboek voor een nieuw industrieel beleid voor Vlaanderen.

Mede op basis van een screening van eerdere adviezen stelde de Raad vast dat duurzaamheid nog steeds geen leidend beginsel is voor de steunverlening. Zelfs bij ecologiesteun kwam de term “duurzaam” niet aan bod. De Raad vroeg daarom om “duurzaamheid” en “voortgang van de milieuresultaten” op te nemen in de algemene overweging bij het economisch ondersteuningsbeleid.

49 Briefadvies van 20 oktober 2011 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 20 mei 2011 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de coördinatie van het beleid inzake invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen. Minaraad, 2011|61. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

50 Advies van 5 juli 2011 over het ontwerp van decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid. Minaraad, 2011|33. De Raad keurde het advies goed. De SERV-partners onthielden zich.

De Minaraad merkte ook op dat de koppeling van de ecologiesteun aan de milieuperformantie ontbrak. Hij herhaalde daarom zijn standpunt dat Vlaanderen enkel ecologiesteun kan toekennen voor initiatieven die verder gaan dan de heersende normen. Om beleidsintegratie en het optimaal inzetten van middelen te bevorderen, vroeg de Raad om bij het toekennen van ecologiesteun maximaal gebruik te maken van de aanwezige kennis bij de administraties Leefmilieu en Energie. Ten slotte merkte hij op dat de steun voor bedrijfsterreinen en bedrijfsgebouwen niet gebaseerd was op Europese regelgeving. De Raad drong erop aan om in de uitvoeringsbesluiten prioriteit te geven aan de ecologische en ruimtelijke meerwaarde, ruimtelijke inbreiding, intensiever ruimtegebruik en het verduurzamen van bedrijfsprocessen.

De Vlaamse Regering legde in de zomer van 2011 de ontwerpregelgeving voor het verlenen van **subsidies aan havenkapiteindiensten** voor ter advisering⁵¹. Het voorontwerp van besluit regelde het toekennen van subsidies aan de Vlaamse havenbedrijven zodat hun havenkapiteindiensten de verkeersafwikkeling, veiligheid en vrijwaring van het milieu zouden kunnen garanderen. De Minaraad vond het besluit belangrijk omdat het kan bijdragen tot de preventie van scheepvaartongevallen en het vermijden van milieuschade. De stimuli in het besluit om een vlot en veilig scheepvaartbegeleidingssysteem te ontwikkelen werden door de Raad positief in geschat. Omdat het besluit vooral inging op organisatorische en procedurele kwesties, had de Minaraad geen verdere bemerkingen.

51 Briefadvies van 8 september 2011 over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het toekennen van subsidies aan de havenbedrijven ten behoeve van de activiteiten van hun havenkapiteindiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van het milieu en betreffende het toekennen van subsidies voor VBS-investeringen ten behoeve van dergelijke activiteiten. Minaraad, 2011|44. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Het Vlaamse regeerakkoord kondigde in 2009 de oprichting van een groen investeringsfonds aan zodat bedrijven die hun energie- of materiaalverbruik verbeteren, goedkoop zouden kunnen lenen. Het **ontwerpbesluit groenewaarborgregeling** realiseerde de doelstelling van dit engagement voor energiebesparende investeringen met een snelle terugverdiertijd⁵². De groene waarborg zorgde voor externe financiering, die niet weegt op de kredietlijnen van de bedrijven.

Algemeen vond de Minaraad dat de regeling een aanvulling betekende op het bestaande economisch instrumentarium van het milieubeleid. Omwille van de doorzichtigheid en de optimalisatie van het bestaande instrumentarium vroeg de Raad een overzicht te maken van alle beschikbare ondersteuningsinstrumenten en hun toepassingsgebied. De overheid zou enkel steun verlenen aan investeringen die op een limitatieve lijst staan. De Raad vond het een stap in de goede richting dat deze lijst in overleg met VEA tot stand kwam en aan het VITO voorgelegd werd. De Minaraad herhaalde dat duurzaamheid en vooruitgang van de milieuresultaten meegenomen moesten worden als leidende beginsels. Hij formuleerde verder nog specifieke bemerkingen bij het niet classificeren van projecten op basis van hun milieu-impact, bij de toetreding tot een audit- en benchmarkconvenant als voorwaarde, bij de limitatieve technologieënlijst en bij de openbare rapportage. Omdat het ontwerpbesluit enkel voor energiebesparende investeringen van tel leek, riep de Minaraad er ten slotte toe op om ook groene waarborg te realiseren voor investeringen die het materialenverbruik verbeteren.

Risicobeheer

De SERV en de Minaraad verwelkomden begin 2011 de **nota "risicobeheer: omgaan met onzekerheden"** die werd opgesteld door de dienst Milieu en Gezondheid van het departement LNE⁵³. Een goed beleidskader voor risico(regulerings)management was immers een belangrijk instrument voor meer rationele, onderbouwde en overlegde beleidsstrategieën. De nota vormde daartoe een waardevolle eerste aanzet, die bruikbaar is in nagenoeg alle beleidsdomeinen en dus niet enkel voor milieurisico's. Wel suggereerden de Raden om nauwer aan te sluiten bij het risicomangementproces zoals dat in internationale normen wordt omschreven. Dat impliceerde onder andere meer voor transparantie, communicatie en participatie.

52 Advies van 17 november 2011 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende bepaalde procedurele aspecten van de groene waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen; en over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het tweede Waarborgbesluit van 18 februari 2005, tot wijziging van het derde Waarborgbesluit van 27 mei 2005 en tot wijziging van het vierde Waarborgbesluit van 27 maart 2009. Minaraad, 2011|75. De Raad keurde het advies goed. De SERV-partners onthielden zich.

53 Gezamenlijk advies met SERV van 20 januari 2011 over de nota risicobeheer. Minaraad, 2011|6. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Jeugdbeleidsplan

Het Decreet van 18 juli 2008 dat het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtbeleid bepaalt dat de Vlaamse Regering uiterlijk anderhalf jaar na het begin van de legislatuur een Vlaams jeugdbeleidsplan moet voorleggen aan het Vlaams Parlement. Het **ontwerp jeugdbeleidsplan** dat de regering begin 2011 klaar had, besteedde bijzondere aandacht aan het jeugdwerkbeleid en de rechten van het kind⁵⁴. Het plan gaf de jeugd- en kinddoelstellingen van de Vlaamse Regering aan in alle bevoegdheidsdomeinen en bepaalde de resultaatsindicatoren. De Raad verwelkomde het ontwerp jeugdbeleidsplan, ook al ontbrak er een verwijzing naar een monitoringsysteem en budgettaire keuzes. De Raad was de mening toegedaan dat men, in een jeugdbeleidsplan, jongeren niet alleen moest beschouwen als consumenten van (duurzaamheids-)beleid, maar dat zij ook beleidsproducenten konden zijn voor bijvoorbeeld het toekomstige duurzaamheidsbeleid. Hoewel JoKER, het instrument om de effecten van beleidsinitiatieven op jongeren te evalueren, opgenomen was in de RIA, pleitte de Minaraad ervoor om deze integratie nog verder te versterken. Ten slotte ondersteunde de Raad de strategische en operationele doelstellingen bij de inrichting van kwaliteitsvolle ruimte voor jongeren en kinderen. Hij wees wel op de noodzaak tot overleg gezien de schaarse, bereikbare ruimte in Vlaanderen en op de toepassing van de bestaande indicator voor "bereikbaarheid van stedelijk groen" in het stedelijk beleid.

54 Advies van 20 januari 2011 over het ontwerp van Vlaams Jeugdbeleidsplan "Naar een Jongerenpact 2020". Minaraad, 2011|5. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Administratieve vereenvoudiging

Het ontwerp **Planlastendecreet** had tot doel de plan- en rapporteringsverplichtingen voor de lokale en provinciale besturen te verminderen⁵⁵. De Raad had vanzelfsprekend geen principiële bezwaren tegen meer efficiëntie en effectiviteit voor de lokale en Vlaamse overheden, zolang evenwel de effectiviteit van het milieubeleid niet in het gedrang zou komen. De Raad vroeg bovendien ook duidelijkheid over het toepassingsgebied. Enerzijds zou het decreet van toepassing zijn op alle Vlaamse regelgeving die periodieke niet eenmalige, plan en rapporteringsvoorschriften oplegt aan lokale besturen en anderzijds leek het decreet door de vermelding van een aantal in overeenstemming te brengen decreten het toepassingsveld te beperken. De Raad vestigde ook nog de aandacht op de relatie met de Samenwerkingsovereenkomst Milieu met de gemeenten. De Raad kante zich niet tegen de afschaffing van middelenverbintenissen voor onder meer milieuambtenaren of duurzaamheidsambtenaren. Maar hij wilde wel garanties over het voortbestaan van de gemeentelijke milieuraden en daarom vroeg hij dat deze decretaal verankerd zouden worden.

In de Visienota van 8 oktober 2010 “Versnellen van investeringsprojecten” stelde de Vlaamse Regering een actie voor waarbij de machtigingen van onder andere weg- en waterwegbeheerders en andere sectorale **machtigingen maximaal in de stedenbouwkundige vergunning geïntegreerd** zouden worden⁵⁶. Om die reden werkte de Vlaamse Regering een wijzigingsdecreet uit om de betreffende bepalingen uit de wet op de Wateringen, de wet op de Polders, de wet op de Onbevaarbare waterlopen en het Rooilijnendecreet te vervangen of op te heffen. De Minaraad stond achter het idee van administratieve vereenvoudiging en optimalisering van het openbaar onderzoek bij investeringsprojecten. Toch had de Raad opmerkingen en vragen over de feitelijke vereenvoudiging, de helderheid en doorzichtigheid van de voorgestelde procedure en over de bijdrage van het voorstel tot een integrale visie op het waterbeleid. De gevolgen van het wijzigingsdecreet voor het energiebeleid waren dat het nieuwe Rooilijnendecreet het weigeren van bouwaanvragen voor het aanbrengen van buitengevelisolatie – als gevolg van het voorgaande Rooilijnendecreet – voorkwam. De Minaraad vond deze rechtzetting een goede zaak.

55 Advies van 3 februari 2011 betreffende het voorontwerp van decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd. Minaraad, 2011|7. De Raad keurde het advies unaniem goed.

56 Briefadvies van 28 april 2011 betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van de ene wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen, van de wet van 3 juni 1967 betreffende de polders, van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en van het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen, wat betreft een vereenvoudiging en integratie van toestemmingen en machtigingen in de stedenbouwkundige vergunningverlening. Minaraad, 2011|21. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

De Vlaamse Regering werkte vorig jaar een aangepaste procedure uit voor de **integratie van de project-MER in de milieu- en stedenbouwkundige vergunning**⁵⁷. Dit gebeurde door middel van een voorontwerp van decreet. Om de procedures te versnellen vormde een (minstens gedeeltelijk) parallel verloop van MER- en vergunningsprocedure het uitgangspunt, waarbij slechts één formeel inspraakmoment werd voorzien over zowel het MER als de vergunningsaanvraag. De Minaraad en de SERV vonden de integratie van de project-MER in de vergunningsprocedure een goede zaak omdat het de "*time to permit*" aanzienlijk kon versnellen, zeker voor de industriële project-MER's. De Raden drongen erop aan om snel werk te maken van het uitvoeringsbesluit, gezien de inwerkingtreding van het decreet zou samenvallen met die van het uitvoeringsbesluit en de bepalingen in het uitvoeringsbesluit de effectieve versnelling zouden bepalen. De SERV en de Minaraad waren pleitbezorger voor het behoud van een sequentieel traject naast het integratiespoor. Bedrijven moesten geval per geval het voordeel van een snellere doorlooptijd kunnen afwegen tegen het risico dat het MER alsnog zou afgekeurd worden. De Raden drongen aan om ook de invoering van het integratiespoor nauwgezet op te volgen en te evalueren en hiervoor een decretale bepaling op te nemen om binnen de vijf jaar een evaluatie te doen.

⁵⁷ Gezamenlijk advies met SERV van 1 juni 2011 over de invoering van een integratiespoor van project-MER en VR in de milieu- en stedenbouwkundige vergunning. Minaraad, 2011[29]. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Om inefficiëntie tegen te gaan en de administratieve lasten te verlagen, nam de Vlaamse Regering zich bij zijn aantreden in 2009 voor om de versnippering van bevoegdheden over de verschillende beleidsniveaus aan te pakken. Dit leverde anno 2010 de publicatie van een Groenboek interne Staatshervorming op en resulteerde halfweg 2011 in een ontwerp van Witboek⁵⁸. De Minaraad stelde vast dat het overleg in dit proces stilgevallen was na het uitbrengen van het Groenboek. Het **ontwerp Witboek intern Staatshervorming** besteedde veel aandacht aan verbeteringen op het vlak van autonomie en efficiëntie, maar de effectiviteit van het beleid leek veel minder aan bod te komen. Wanneer de implementatie van Europese milieuregelgeving spaak dreigt te lopen, dan heeft dat nogal eens te maken met een gebrekkige taakverdeling tussen overheidsniveaus. Een verbeterde taakverdeling tussen de overheidsniveaus had kunnen bijdragen tot de effectiviteit, maar leek niet in dit perspectief te worden opgevat. Omdat het Witboek Interne Staatshervorming zich bijvoorbeeld niet uitsprak over de structuur van het integraal waterbeleid, waren de voornemens inzake de polders en de wateringingen of inzake de herinschaling van de waterlopen moeilijk te beoordelen.

Voor wat de regionale landschappen en bosgroepen aanging, bleef er nood aan een eenduidig wettelijk kader dat de provincies eenvormig zouden kunnen toepassen. Ze moesten bovendien voldoende bestuurlijke onafhankelijkheid geboden krijgen, en ook de betrokkenheid van de te betrekken middenveldgroepen moest gegarandeerd blijven of worden.

De Minaraad stelde vast dat de ontvoogding een zeker positief effect gehad heeft binnen de ruimtelijke ordening. Daarom stelde de Raad voor om de toepasselijkheid van het principe van de "ontvoogde gemeente" te onderzoeken voor de handhaving, op voorwaarde dat daarvoor een duidelijk Vlaams kader gecreëerd werd.

Met betrekking tot de onbeperktheid in de tijd van de milieuvergunning, was de Minaraad vanzelfsprekend niet gekant tegen een vermindering of terugdringing van onwenselijke administratieve planlasten. Om evenwel daadwerkelijk tot een aanvaardbaar systeem van permanente milieuvergunningen te komen, moesten er echter een aantal vraagstukken worden opgelost. Aangezien de figuur van de milieuvergunning een van de pijlers is van het milieubeleid, vond de Minaraad deze problematiek dusdanig belangrijk – en complex – dat het onmogelijk was om er in het bestek van het advies definitieve uitspraken over te doen.

⁵⁸ Advies van 5 juli 2011 over het witboek interne staatshervorming. Minaraad, 2011|40. De Raad keurde het advies unaniem goed.

De Minaraad zag de bestuurskundige meerwaarde niet in van het afschaffen van de Samenwerkingsovereenkomst. De Minaraad stelde voor te kiezen voor een bijsturing in plaats van een afschaffing ervan. Hij vroeg daarbij ook aandacht voor de problematiek van de minawerkers.

Wat de Vlaamse bezoekerscentra betreft, wees de Raad erop dat deze opgericht werden met het oog op de ontsluiting van bepaalde Vlaamse natuur- of bosdomeinen, niet voor natuur- en milieu-educatieve doeleinden. Zij worden dan ook beheerd door de beheerders van deze domeinen, en dit hoorde ook zo te blijven.

Ten slotte had de Minaraad reserves bij het voornemen om intergemeentelijke samenwerkingen toe te laten om een stedenbouwkundige ambtenaar aan te stellen, indien dit de inspraakmogelijkheden en de democratische legitimiteit van beslissingen in het gedrang kon brengen.

De Vlaamse Regering stelde voor om de **beroepsmogelijkheid van overheidsinstanties bij milieu- of stedenbouwkundige vergunningen** toe te wijzen aan de leidende ambtenaar⁵⁹. Dit zou de procedures voor investeringsprojecten moeten versnellen, zoals beoogd werd in het Witboek Interne Staatshervorming. Door deze wijziging zou ook de positie van de stedenbouwkundige ambtenaren wijzigen. Ze zouden zich meer dan voorheen kunnen inzetten als partner bij lokale processen. Relatiebeheer zou centraal komen te staan. Via vooroverleg en procesbegeleiding zouden ze de gemeenten op een structurele wijze kunnen begeleiden. De SERV en de Minaraad stonden positief tegenover de voorgestelde wijzigingen, maar formuleerden niettemin enkele bemerkingen bij de voorstellen die moesten leiden tot een betere besluitvorming, een efficiëntere inzet van middelen en een versnelling van de procedures.

De Vlaamse Regering wijzigde in de loop van de zomer 2011 **Vlarem I en II** om de reglementering inhoudelijk te **actualiseren aan de technologische evolutie** en om de bestaande administratieve procedures te vereenvoudigen⁶⁰. Minaraad, SERV en SALV waren tevreden dat de regering Vlarem I en II regelmatig op technisch vlak aanpast. De Raden vonden het bovendien positief dat er een kader werd uitgewerkt voor de vergunning van windturbines. De

59 Gezamenlijk briefadvies met SERV van 5 juli 2011 over de beroepsmogelijkheden bij het milieuvergunningendecreet en de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Minaraad, 2011|43. De Raden keurden het gezamenlijke briefadvies unaniem goed.

60 Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 22 september 2011 over de aanpassing van Vlarem aan de stand der techniek. Minaraad, 2011|52. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

regeling bevatte evenwel nog een reeks onduidelijkheden. De Raden vroegen ook of het wel relevant was om het volledige pakket aan eisen waaronder een slagschaduwstudie op alle inplantingsplaatsen te eisen. Wellicht kon er voor bepaalde zones een systeem van vrijstellingen worden uitgewerkt. Ook de integratie van de bouw- en de milieuvergunning bleef een aandachtspunt. Te gronde waren de Raden voorstander om de randvoorwaarden voor het plaatsen en exploiteren van windturbines zoveel mogelijk op generieke en geïntegreerde wijze te regelen. Om dit te realiseren vroegen ze een actualisering van het Windplan Vlaanderen dat potentiële inplantingsplaatsen afbakent.

De Vlaamse Regering wilde later op het jaar nog een administratieve vereenvoudiging doorvoeren door een geïntegreerde aanvraagprocedure te voorzien voor de wegvergunning/domeintoelating en de stedenbouwkundige vergunning. Dit gebeurde aan de hand van een voorontwerp **verzameldecreet Energie**⁶¹. De SERV en de Minaraad verwelkomen dit, maar formuleerden nog enkele voorstellen voor verdere administratieve vereenvoudiging. Ze vroegen tevens verder overleg met juridische experts en netbeheerders om de juridische kwaliteit en de technische uitvoerbaarheid te verzekeren.

⁶¹ Gezamenlijk briefadvies met SERV van 20 oktober 2011 over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen energie. Minaraad, 2011|63. De Raden keurden het gezamenlijke briefadvies unaniem goed.

Sinds 1 juni 2009 is de Minaraad een rechtspersoon en is hij onderworpen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen. De Minaraad moet daarom jaarlijks zijn jaarrekening voor 15 maart neerleggen bij het Agentschap Centrale Accounting dat in staat is voor het goedkeuringsproces en voor de overmaking van de rekeningen aan het Rekenhof door de Minister van Financiën en Begroting.

Sinds 2011 werkt de Minaraad samen met een nieuw boekhoudkantoor dat geselecteerd werd na een uitbesteding (onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking van diensten) die liep tijdens de zomer. Boekhoudkantoor Uyttendaele uit Aalst haalde de opdracht binnen en zal voor een periode van vier jaar (boekjaren 2011-2012-2013-2014) de rekeningen van de Minaraad controleren, de eindejaarsverrichtingen en correctieboekingen opmaken, de budgettering overlopen en zal hiervan verslag uit brengen.

De definitieve jaarrekening werd opgesteld en in uitvoering van artikel 5 van de Wet van 24 december 1993 werd het rapporteringssjabloon in Excel ingevuld dat bestaat uit de jaarrekening, de resultatenrekening en een budgettair gedeelte waarbij inkomsten en uitgaven weergegeven zijn volgens het ESR-rekeningstelsel en COFOG.

De werkingsdotatie bedroeg voor het jaar 2011 1.251.000 euro. Daarvan ontving de Minaraad tijdens het jaar 996.800 euro. Het resterende saldo van 254.200 euro werd nog niet doorgestort aan de Minaraad.

Verder ontving de Minaraad 184.847,45 euro aan terugvorderingen met betrekking op de detachering van een personeelslid en beschikte de Minaraad over 25.923,13 euro aan uitzonderlijke opbrengsten betreffende het resultaat van de investeringen en afschrijvingen van de voorgaande boekjaren.

Voor het volledige jaar 2011 bedroegen de uitgaven 1.158.459,49 euro. De grootste kosten van de Minaraad zijn de personeelskosten. Die werden in 2011 uitzonderlijk goed begroot aangezien er slechts een afwijking was van ongeveer 1% met de reële uitgaven. Ook de huurgelden werden goed begroot aangezien er slechts een afwijking was van 2% met de reële uitgaven. De werkingskosten daarentegen werden met circa 20% overschat omdat een aanzienlijk bedrag werd begroot voor de uitbesteding van een aantal studieopdrachten welke uiteindelijk niet werden uitgevoerd in 2011.

De Minaraad sloot het jaar af met een bedrijfseconomisch overschot van 303.311 euro.

Het budgettair overschot bedroeg 245.101 euro.

Het resterende positieve saldo op 31 december 2011 bedroeg 858.489,85 euro. Dit saldo werd overgedragen naar 2012.

Bijlage 1 – Samenstelling secretariaat

Tabel 1. Samenstelling secretariaat (d.d. 23 februari 2012)

Naam	Telefoonnummer + e-mail	Functies
Jan Verheeke	02 558 01 36 jan.verheeke@minaraad.be	secretaris – algemene leiding
Dirk Uyttendaele	02 558 01 37 dirk.uyttendaele@minaraad.be	adjunct van de directeur – strategisch milieubeleid & waterbeleid; co-secretaris WCMH; secretaris PWC Riviervisserij
Francis Noyen	02 558 01 38 francis.noyen@minaraad.be	adjunct van de directeur – klimaat-, energie- en omgevingsbeleid; co-secretaris WCMH
Ignace Decancq	02 558 01 32 ignace.decancq@minaraad.be	adjunct van de directeur secretaris PWC Duurzame ontwikkeling; secretaris PWC NME; secretaris PWC Bos; secretaris PWC Jacht
Sofie Ruysschaert	02 558 01 40 sofie.ruysschaert@minaraad.be	adjunct van de directeur – biodiversiteit; secretaris WCOR; secretaris PWC Natuur
Sandra Sliwa	02 558 01 39 sandra.sliwa@minaraad.be	adjunct van de directeur – Europees milieubeleid, milieurecht & begroting; secretaris WCSG
Marc Marsidi	02 558 01 34 marc.marsidi@minaraad.be	projectmedewerker energie
Katelijne Symens	02 558 01 30 katelijne.symens@minaraad.be	deskundige – algemene ondersteuning
Gwenn Van Acker	02 558 01 35 gwenn.van.acker@minaraad.be	deskundige – directiesecretariaat
Jurgen Sleewaegen	02 558 01 45 jurgen.sleewaegen@minaraad.be	medewerker - ICT & boekhouding
Belinda De Smet		medewerker - logistieke ondersteuning

Tabel 2. Ledenlijst (d.d. 23 februari 2012)

Voorzitter	
Walter Roggeman Natuurpunt	
Vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld (18)	
Milieuverenigingen (8)	
EFFECTIEVEN	PLAATSVERVANGERS
Sara Van Dyck BBL	Mathias Bienstman BBL
Lieze Cloots BBL	August Feyen BBL
Jeroen Gillabel BBL	Sabien Leemans BBL
Erik Grietens BBL	Karliën Vandecasteele BBL
Walter Roggeman Natuurpunt	Benno Geertsma Natuurpunt
Wim Van Gils Natuurpunt	Iris Verstuyft Natuurpunt
Nathalie De Snijder Natuurpunt	Frederik Mollen Natuurpunt
Annelore Nys Natuurpunt	Jos Gysels Natuurpunt
Sociaal-economische organisaties (6)	
EFFECTIEVEN	PLAATSVERVANGERS
Piet Vanden Abeele UNIZO	Nele Cattoor UNIZO
Marc Van den Bosch VOKA	Carolien Poleyn VOKA
Iris Penninckx Boerenbond	Saartje Degelin Boerenbond
Bert De Wel ACV	Sara Ceustermans ACW
Pieter Verbeek ABVV	Cindy De Witte ABVV
Suzanne Kwanten ACLVB	Maarten Dedeyne ACLVB

Organisaties verbonden aan de open ruimte (2)

EFFECTIEVEN

Philippe Casier
Landelijk Vlaanderen

Yves Lecocq
Hubertusvereniging Vlaanderen

PLAATSVERVANGERS

Marleen Van der Velden
Landelijke Gilden

Marc Coussement
VVHV

Socio-culturele organisaties die belangen van consumenten en gezinnen vertegenwoordigen (2)

EFFECTIEVEN

Arnold Vanheule
Gezinsbond

Ilse Janssens
Pasar

PLAATSVERVANGERS

Daniëlle Van Kalmthout
Gezinsbond

Kim Beuten
Ontspanning en Vakantie

Organisaties van de Vlaamse steden & gemeenten en de Vlaamse provincies (2)

EFFECTIEVEN

Peter Gorlé
VVP

Steven Verbanck
VVSG

PLAATSVERVANGERS

Jeroen Mercy
VVP

Alex Verhoeven
VVSG

Onafhankelijke deskundigen milieu en milieubeleid (4)

EFFECTIEVEN

Isabelle Larmuseau

Marc De Clercq

Marc De Pauw

Koen Cuypers

Aanwezigheden van de socioculturele organisaties die belangen van consumenten en gezinnen vertegenwoordigen

Gezinsbond / Pasar

Effectieve leden

Vanheule A.	GEZINSBOND	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Janssens I.	PASAR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gezinsbond / Ontspanning en Vakantie

Plaatsvervangende leden

Van Kalmthout D.	GEZINSBOND	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1
Beuten K.	O&V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Aanwezigheden van de organisaties van de Vlaamse steden en gemeenten en de Vlaamse provincies

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)

Effectief lid

Verbanck S.	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Plaatsvervangend lid

Verhoeven A.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
--------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP)

Effectief lid

Gorlé P.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Plaatsvervangend lid

Mercy J.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Aanwezigheden van de onafhankelijke deskundigen milieu- en natuurbeleid

Effectieve leden

Larmuseau I.	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0
De Clercq M.	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
De Pauw M.	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1
Cuypers K.	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1

Bijlage 4 – Overzicht adviezen 2011

Tabel 4: overzicht adviezen 2011

Advies	Datum	Titel	Initiatief	Soort advies	Statuut	Hoofdauteur
2011/1		Jaarverslag 2010	-	-	Unaniem	Ignace Decancq
2011/2	20/1	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Keygnaert" te Zandvoorde en Oudenburg	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/3	20/1	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Reservaatzone Donkmeer" te Berlare	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG, HVV	Sofie Ruyschaert
2011/4	20/1	Ontwerp ministerieel besluit vaststelling beheerregeling invasieve waterplanten	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2011/5	20/1	Ontwerp Vlaams Jeugdbeleidsplan "Naar een Jongerenpact 2020"	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Maarten Van den Eynde
2011/6	20/1	Nota "Risicobeheer: omgaan met onzekerheden"	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeeck (SERV)
2011/7	3/2	Voorontwerp Planlastendecreet	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2011/8	3/2	Ontwerpdecreet oprichting Vlaams Energiebedrijf	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Wim Knaepen (SERV)
2011/9	3/2	Voorontwerp omzettingsdecreet EU-richtlijnen derde Europese energiepakket	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeeck (SERV)
2011/10	3/2	Voorontwerp omzettingsdecreet en ontwerpbesluit EU-richtlijn hernieuwbare energie	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeeck (SERV)
2011/11	3/2	Voorontwerp wijzigingsbesluit organisatie jacht-examen en jachtvoorwaarden	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Jan Verheeke
2011/12	24/2	Ontwerp Materialendecreet	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2011/13	24/2	Voorlopige erkenning Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2011/14	24/2	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Middenloop Zwalm" te Brakel, Zottegem en Zwalm	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/15	24/2	Ontwerp Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Sandra Sliwa
2011/16	17/3	Ontwerp actieprogramma Nitraatrichtlijn 2011-2014	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV en SERV	Unaniem	Koen Carels (SALV)

2011/17	24/2	Ontwerp wijzigingsdecreet en ontwerpbesluit EPB-regelgeving	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annick Lamote (SERV)
2011/18	17/3	Sectorale afwijkingsvraag VLAREM voor emissie cyaanwaterstof bij katalytische kraking door petroleumraffinaderijen	Adviesvraag	Gezamenlijk briefadvies met SERV	Unaniem	Annick Lamote (SERV)
2011/19	22/3	Ontwerp wijziging Energiedecreet	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Francis Noyen
2011/20	28/4	Ontwerpbesluit Watertoets	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2011/21	28/4	Voorontwerp wijzigingsdecreet voor integratie machtigingen en toestemmingen in stedenbouwkundige vergunningsverlening	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2011/22	28/4	Ontwerpbesluit subsidieverlening boslandbouwsystemen	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV	Unaniem	Gedeeld Elise Barbé (Minasecretariaat) en Koen Carels (SALV)
2011/23	28/4	Ontwerpbesluit diepe ondergrond	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeeck (SERV)
2011/24	1/6	Ontwerpbesluit wijziging Vlarebo	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2011/25	1/6	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Boelaremeersen" te Geraardsbergen	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/26	1/6	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Burreken" te Brakel, Horebeke en Maarkedal	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/27	1/6	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Groen Neerland" te Wilrijk	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/28	1/6	Consultatieprocedure inzake RIO+20	Eigen initiatief	Briefadvies	Unaniem	Maarten Van den Eynde
2011/29	1/6	Voorontwerp decreet integratiespoor project-MER/VR in milieu- en stedenbouwkundige vergunningsprocedures	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annick Lamote (SERV)
2011/30	8/6	Voorontwerp wijzigingsdecreet <i>brownfield</i> -convenanten	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Wim Knaepen (SERV)
2011/31	5/7	Ontwerp actieplan energie-efficiëntie 2008-2016	Eigen initiatief	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annemie Bollen (SERV)
2011/32	5/7	Ontwerpbesluit watertoets	Eigen initiatief	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2011/33	5/7	Ontwerpdecreet economisch ondersteuningsbeleid	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Dirk Uyttendaele

2011/34	5/7	Hernieuwing definitieve erkenning Regionaal Landschap Houtland	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2011/35	5/7	Definitieve erkenning Regionaal Landschap IJzer en Polder	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2011/36	5/7	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Breeven" te Geel en Kasterlee	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/37	5/7	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Dommelvallei" te Overpelt, Peer, Hechtel-Eksel en Houthalen-Helchteren	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/38	5/7	Informatief gedeelte ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Maarten Van den Eynde
2011/39	5/7	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Fondatie van Boudelo" te Sint-Niklaas en Stekene	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/40	5/7	Witboek interne staats hervorming	Eigen initiatief	Advies	Unaniem	Jan Verheeke
2011/41	5/7	Conceptnota "Innovatiecentrum Vlaanderen"	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Jan Verheeke
2011/42	5/7	Ontwerp wijzigingsbesluit REG-openbare dienstverplichtingen	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annemie Bollen (SERV)
2011/43	5/7	Voorontwerp wijzigingsdecreet beroepsmogelijkheden in Milieuvergunningsdecreet en Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening	Adviesvraag	Gezamenlijk briefadvies met SERV	Unaniem	Jan Verheeke
2011/44	8/9	Voorontwerp van besluit subsidiëring havenkapiteindiensten	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2011/45	8/9	Voorontwerp verzameldecreet leefmilieu en natuur	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV en SALV	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2011/46	8/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Assels" te Gent	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/47	8/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Stappersven" te Kalmthout en Essen	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/48	8/9	Voorontwerpdecreet belasting op inverkeerstelling	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, Voka en Unizo	Maarten Van den Eynde
2011/49	8/9	Ontwerp ministerieel besluit vaststelling rode lijst amfibieën en reptielen	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2011/50	8/9	Ontwerp instemmingsdecreet Internationaal Agentschap voor Hernieuwbare energie	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SARIV	Unaniem	Gedeeld Sandra Sliwa (Minasecretariaat) en Eva Haeverans (SARIV)
2011/51	22/9	Ontwerpbesluit Vlarema	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Dirk Uyttendaele

2011/52	22/9	Ontwerpbesluit aanpassing Vlarem aan evolutie techniek	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV en SALV	Unaniem	Francis Noyen
2011/53	22/9	Voorontwerp Wildziektendecreet	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV	Unaniem	Elise Barbé
2011/54	22/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Gulke Putten" te Ruiselede en Wingene	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/55	22/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "De Kevie" te Tongeren	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/56	22/9	EU-standpunt voor Klimaatop in Durban	Eigen initiatief	Briefadvies	Unaniem	Sandra Sliwa
2011/57	22/9	RIO+20	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV en Vlabest	Unaniem	Maarten Van den Eynde
2011/58	29/9	Ontwerpbesluit aanpassing Vlarem I & II voor maximaal geluidsniveau van muziek in inrichtingen	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sandra Sliwa
2011/59	29/9	Actieplan groene warmte en ontwerpbesluit callsteunregeling voor grote duurzame warmteprojecten	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annemie Bollen (SERV)
2011/60	20/10	Voorontwerp decreet ter begeleiding begroting 2012	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding SERV-partners	Dirk Uyttendaele
2011/61	20/10	Voorontwerp instemmingsdecreet interbelgisch samenwerkingsakkoord in-, uit- en doorvoer afvalstoffen	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Francis Noyen
2011/62	20/10	Vorbereidingstraject derde Vlaams Klimaatbeleidsplan	Eigen initiatief	Gezamenlijk briefadvies met SERV	Unaniem	Francis Noyen
2011/63	20/10	Voorontwerp decreet diverse bepalingen energie	Adviesvraag	Gezamenlijk briefadvies met SERV	Unaniem	Francis Noyen
2011/64	20/10	Jacht bij extreme winterse weersomstandigheden	Eigen initiatief	Briefadvies	Unaniem	Maarten Van den Eynde
2011/65	20/10	Hernieuwing definitieve erkenning zeven regionale landschappen en uitbreiding twee regionale landschappen	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2011/66	20/10	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Heidemeersen" te Berlare en Wichelen	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/67	20/10	Vrijstelling stedenbouwkundige vergunning voor jachtkansels	Eigen initiatief	Briefadvies	Unaniem	Maarten Van den Eynde
2011/68	20/10	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Rummens Bos" te Geetbets en Nieuwerkerken	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, Standpunt LV/LG en HVV	Sofie Ruyschaert

2011/69	20/10	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Zwarte Bos" te Bierbeek	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/70	20/10	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Niels Broek" te Niel en Schelle	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/71	20/10	Jaarverslag IHD-beleid 2010 en acht ontwerpbesluiten S-IHD-rapporten	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2011/72	17/11	Hernieuwbare energie	Eigen initiatief	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annemie Bollen (SERV)
2011/73	17/11	Ontwerpwijzigingsdecreet ter omzetting richtlijn industriële emissies	Adviesvraag	Gezamenlijk briefadvies met SERV en SALV	Unaniem	Francis Noyen
2011/74	17/11	Uitstelvraag voor EU-NO ₂ -normen	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB, Voka en Unizo	Francis Noyen
2011/75	17/11	Ontwerpbesluiten groene waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Dirk Uyttendaele
2011/76	17/11	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Blankaart" te Diksmuide en Houthulst	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB	Sofie Ruyschaert
2011/77	17/11	Erkenningsaanvraag natuurreservaat "Gondebeek" te Melle, Merelbeke en Oosterzele	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding BB. Standpunt LV/LG	Sofie Ruyschaert
2011/78	17/11	VN-Klimaatop in Durban	Eigen initiatief	Advies	Unaniem	Sandra Sliwa

Tabel 5: afkortingenlijst

Afkorting	Verklaring
ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
ACW	Algemeen Christelijk Werknemersverbond
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BB	Boerenbond
BBB	Beter Bestuurlijk Beleid
BBL	Bond Beter Leefmilieu
BBT	Beste Beschikbare Technieken
BIV	Belasting op Inverkeerstelling
CIW	Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid
CO ₂	Koolstofdioxide
DABM	Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid
DG ENER	Directoraat-Generaal voor Energie
EEAC	European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils
EC	Europese Commissie
EOC	Entiteitsoverlegcomité
EPB	Energieprestatieregelgeving
EU	Europese Unie
FRDO	Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling
HCN	Cyaanwaterstof
HIVA	Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving
HVV	Hubertusvereniging Vlaanderen
IHD	Instandhoudingdoelstellingen
IIA	Interinstitutioneel Akkoord
INBO	Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
IRENA	International Renewable Energy Agency
JOKER	Jongeren- en Kindereffectenrapport
KUL	Katholieke Universiteit Leuven
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie
MAP	Mestactieplan
MBO	Milieubeleidsvereenkomst
MER	Milieueffectrapport

MIRA	Milieurapport
MORA	Mobiliteitsraad
MoT	Milieuthema's op Tafel
MWth	Megawatt voor thermische energie
Nm ³	Normaal kubieke meter
NME	Natuur- en milieueducatie
NO ₂	Stikstofdioxide
NO _x	Stikstofoxiden
O&V	Ontspanning en Vakantie
OC ANB	Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos
OCMW	Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
PMV	Participatiemaatschappij Vlaanderen
PWC	Permanente Werkcommissie
REACH	Regulation on Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
REG	Rationeel Energiegebruik
RIA	Reguleringsimpactanalyse
RIE	Richtlijn Industriële Emissies
RWO	Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
S-IHD	Specifieke Instandhoudingdoelstellingen
SALV	Strategische Adviesraad Landbouw & Visserij
SAR	Strategische Adviesraad
SARIV	Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
UPOBA	Uitvoeringsplan Organisch Biologisch Afval
VAP	Vlaams Adaptatieplan
VEA	Vlaams Energieagentschap
VIA	Vlaanderen in Actie
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VKP	Vlaams Klimaatbeleidsplan
Vlabest	Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken
Vlarea	Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming en beheer
Vlarebo	Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming
Vlarem	Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning

Vlarema	Vlaams Reglement betreffende het duurzaam beheer van Materiaal­kringlopen en Afvalstoffen
vleva	Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VMP	Vlaams Mitigatieplan
VN	Verenigde Naties
VOKA	Vlaams Netwerk van Ondernemingen
VR	Veiligheidsrapport
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
VSDO	Vlaamse Strategie Duurzame Ontwik­keling
VVHV	Vlaamse Vereniging van Hengelsportverbonden
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WCMH	Werkcommissie Milieuhygiëne
WCOR	Werkcommissie Open Ruimte
WCSG	Werkcommissie Strategie en Governance

Kliniekstraat 25, 4de verdieping, 1070 Brussel
tel. 02 558 01 30 – fax 02 558 01 31
info@minaraad.be | www.minaraad.be

